

משרד הביטחון

ארכיון צה"ל ומערכת הביטחון

התחלת תיק

2595899

מספר משלוח/תיק : 688 - 953 / 1985

תאריך המסמך המוקדם : 08.05.1972

תאריך המסמך המאוחר : 09.05.1972

סימון התיק : 502

השתלשלות המאורעות בפרשת מטוס "סבנה" החשוף
 (במגדל הפיקוח של נמל התעופה לוד)

- 8.5.72
- משה היה בטיסה במסוק מסיור בסיני בדרכו לישיבת הממשלה
 בירושלים נתקבלה הודעה על חטיפת "סבנה" והנחתתה בלוד,
 משה הורה לנחות בלוד.
- 19.35 שר הבטחון נתן הוראה לתכנן הוצאת האויר מהגלגלים של המטוס.
- 19:40 ניתן אישור למטוס שאנחנו נמשיך להנחית מטוסים וכך ימריאו
 מטוסים אך לא נתקרב למטוס.
- 19:40 ראש אמ"ן: הם מקריאים שמות של עצורי פח"ע ממשיכים להקריא
 עד עכשיו הקריאו 130 שמות.
- תא"ל בני פלד: את העבודה יעשה טכנאי אחזקה של אל-על ויחתוך
 איזה צינור.
- 19:45
- שיחה עם רוה"מ
- שר הבטחון
- אני מניח שאת יודעת את הפרטים עד כאן. המחשבות שלנו שמטוסים
 שצריכים להמריא ולנחות ינחתו. קודם הם אמרו לא, אח"כ הסכימו
 בתנאי שלא יתקרבו אליהם. הם מקריאים שמות של מחבלים וזה
 נותן זמן.
- אמרו שיש להם
- חומר נפץ ובאם לא יעשו מה שהם רוצים יפוצצו אותם ושאיש לא
 יגש למטוס. הם מקריאים שמות ולעת עתה ממלאים אחר ההוראות
 שלהם, הטייס לא מכבה את המנועים אחרת לא יהיה אור. המטוס
 3 ק"מ מכאן ואנחנו מניחים שנצליח לעשות זאת בגלל רעש המנועים
 לגבי בקשתם לצלב האדום - לא להשיב. ובכל מקרה - לא להזמין
שר הבטחון
 בינתיים צלב אדום.

לבקש לשלוח רופא כי ישנם שם נשים וילדים ושיצא שהם חייבים לנו
20:00
תשובה.

20:08

משה -

10:10

יש לפרסם הודעה ברדיו. קודם כל יש ציבור ישראלי ואל נשכח אותם.
אי אפשר שישמעו הדברים מתחנות ערביות.
- לכלול בהודעה כי יש מזויינים עם חנ"פ ורוצים שישחררו מחבלים
לפי רשימה שימסרו.

כסלן - השיבו מהמטוס שלא צריך רופא. הזכירו את בגין ודיר יאסין
והודיעו כי ישמרו על נשים וילדים יותר טוב מאתנו.
- מבקשים דחוף מאד את יחידת הכוח.
- הטייס מוסיף - קחו אותם ברצינות רבה. אם לא יקבלו מיד יח"
כוח - הם ימריאו מיד.
משה - תן לו את יחידת הכוח.

לא נילחם עם נשים וילדים כנגד הפת"ח. ננהג כפי שמקובל בכל העולם.

דרן - מה אנו רוצים - להשתלט או להחליף אסירים בשבויים ? אני
20:15
נגד חליפין.

משה - אהיה מוכן לתת להם יציאה חופשית בלבד ! לא לתת להם אף
מחבל, לא לתת לפגוע ביהודים. הם אחרת יסוּסו לסוריה.

כסלן - אם לא נשלח מידאת יח" הכוח, תוך 10 דקות, הוא ממריא (דיווח מהמטוס).

משה - שלח מיד את יח" הכוח. איני רוצה אף לשאול את גולדה בענין זה. 20:20

10:25

משה - שאלה למחבלים: מה אחם רוצים לעשות עם המחבלים? תשובה - להטיסם לקאהיר. 20:30

משה - המשיכו לשוחח באלחוט - תשאלו מה יעשה עם הנוסעים, איך יוחזרו

- האם רוצים להטיס אסירים באותו מטוס?

דדו - רוצה ללכת להנגר ולבדוק

משה - אתה רוצה לבדוק - בבקשה. לי יש סמכות מהממשלה לקרקע בלבד. כסלן - יח" הכוח בדרך. 20:35

תשובת המטוס - רוצים לקחת את האסירים לקאהיר, בכל מטוס, רק לא במטוס אל-על. וכל זאת באמצעות צלב אדום.

- המשא ומתן אינו עם הקפטן אלא עם קפטן רפאח (ר" החוטפים).

משה - שובו והציעו רופא ורופאה. צריך לא להרפות מהם.

מדווחים - הגיע שגריר בלגיה + רשימה של הנוסעים.

משה שארה"ל לה לדבר עם השגריר בינתיים לאמר לרפאח: 20:35

(א) צלב אדום איננו

(ב) מציעים לו לבחור 3 מתוך הרשימה הכוללת של האסירים ע"מ ששבואו

הנה למו"מ. זה יתן לנו זמן.

כסלן - המטוס מחובר ליח" הכוח. היא דרושה לו שלא לבזבז את הדלק.

מצד שני - אי אפשר מחובר להמריא כל עוד היחידה מחוברת.

משה - אהר"לה איננו, אז שלמה שילך להרגיע את השגריר הבלגי.

20:40

[REDACTED]

שהב"ט - להכין.

רמטכ"ל - מכינים.

[REDACTED]

שהב"ט - בשלב זה אסור לעשות זאת באם זה מסכן את הנוסעים, כי מדינת ישראל תשאל אותך מי נתן לך סמכות כזאת וטרם הגענו לנקודה של צורך זה.

20:55

[REDACTED]

שר הבטחון ליהודה ארבל מהשב"כ תעברו על הרשימות שהם נתנו לראות באם יש ביניהם מישהו רציני.

21:00

שלמה נפגש עם השגריר ועם היועץ בשגרירות :

20:45

- החוספים הגישו לנו רשימה של אסירים.

- הוספנו להם יח"כוח, למטוס

- אנו מנהלים עמם מו"מ.

- עם תהיינה התפתחויות - נודיעכם טלפונית הביחה.

כסלן - מדווח - המטוס כיבה את המנועים. יח"כוח מחוברת.

21:00

משה -

21:05

כסלן - הערבי התעצבן ביותר כאשר ראה שהטכנאי מדבר באלחוט. דוש

שיבואו אליו בלי מ"ק.

לענין רשימות השיבו :

א) רוצים את כל הרשימה ולא יגישו שום 3-4 שמות עקריים.

ב) מוכן לדבר עם נציג הממשלה.

ג) לא צריכה להיות בעיה להביאם ללוד. כולם בכלא רמלה, סמוך לשדה.

ד) רוצים תדלוק.

21:08

שיחה עם רוה"מ

21.15

שהב"ט : הסתבר לקפטן שהמטוס לא יכול להמריא ואמרנו להם ששלחנו להביא מכונאי. ואז יצטרכו לנהל איתנו משא ומתן לעבור למטוס אחר. אנחנו לוקחים לעצמנו עוד שעתיים עד שישוכנעו. הקפטן הסביר להם את הקילקולים ונראה לנו שהוא משתף פעולה והוא הסביר להם שהתקלות קרו בעת הנחיתה. נגיע לכך בהדרגה כדי שלא יעשו המחבלים מעשה פזיז.

המכונאי יבוא ויאמר להם שאי אפשר לתקן את המטוס. קודם הם אמרו שהם שמו פצצת זמן של שעה ואחרי שדיברו איתם על המכונאי יותר לא חזרו על זה.

אני מציע שתלכו הביתה לישון ואני מבטיח שבכל פהובלמטי אני אצלל עליך, אנחנו בשלב ששלחנו כביכול להביא מכונאי ונדבר איתם בעוד שעה.

היה כאן השגריב הבלגי דיברנו איתן כללית. כאשר יבואו הבלגים שוב נאפשר להם לדבר עם הקפן ויראו שהמטוס מקולקל ולא מסוגל לטוס.

21:17

משה - לכלסו - חודיע להם שיש נציג של הממשלה לניהול מו"מ עמם.

האם רוצים שיגש אליהם ?

- לשאול שוב על רופא.

- בינתיים להשהות חדלוק.

כסלו - שוב שואלים על חדלוק.

משה - חוזר על הצעה רופא. זה הנושא שלנו להם.

לאהר' לה - אם רוצים נציג הממשלה, אתה נציג יפה.
לשמעון - לך טפל בעתונאים. אך אל תאמר להם דבר אופרטיבי.

21:25

"דן, הבן של יולה בן $3\frac{1}{2}$ כל הזמן חוזר ואומר - ככה הם החיים!"
משה - (טלפון לישראל ליאור) - בינתיים הולך לא רע. יש לוודא דבר
אחד - שאף אחד לא ימסור מלה או הודעה לאף אחד על מה שקורה
(לא לבלגים, לא לצלב האדום ולא לאיש אחר).

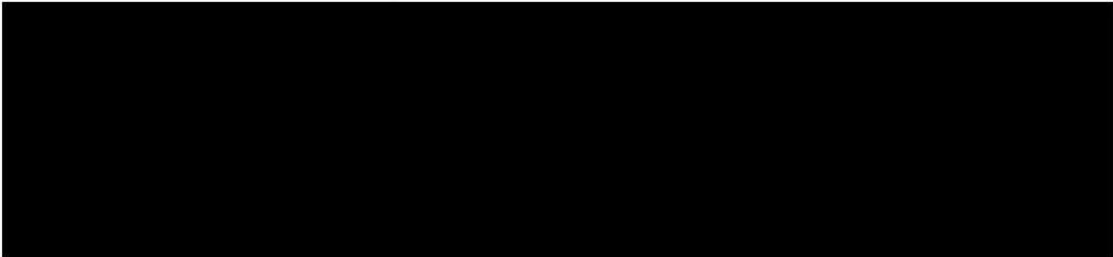
21:32

דיווח של יריב מן האלחוט: התביעות של החוטפים :
- שלחו את האסירים על פי הרשימה במסום מיוחד לקאהיר.
- אנו נטוס אח"כ עם סבנה לקאהיר. כאשר נדע שהכל פעל כשורה, רק אז
נשחרר את המסום על כל נוסעיו.
- אם יש קושי לגייס בזמן מהיר את כל האסירים - גשו קודם כל לכלא
רמלה והוציאו משם מיד כל מי שמופיע ברשימה שלנו.
הערות יריב - הדובר צשמע מכולבל ולא בטוח בעצמו.
משה - לאהרון יריב - תודיע להם באלחוט -
א. החכנית, כפי שאתם מציעים, לבצע חליפין בקאהיר, לא נראית לנו
בכלל.
ב. אנחנו מוכנים לשלוח מחבלים ולבצע את ההחלפה כאן במסום סבנה
עצמו.

משה - (לדרו ולמסובים) - בואו נהיה כנים לעצמנו. יש סיכוי שיבינו
שכל ההצעה שלהם בענין קאהיר לא ראלית.

שמעון פרס (חזר לחדר) - מדווח על פגישתו עם הכתבים. מסר רק את הודעת דובר צה"ל.

21:40

יריב - באלחוט הודיעו -

21:50

- בשום פנים לא יסכימו לפתוח את דלתות המטוס, כל עוד המטוס נמצא בלוד.
לשאלתי כיצד יכנסו המחבלים המשוחררים - השיבו : רק במטוס השני ולא בחטוף ורק בתיאום עם הצלב האדום. אחרי שנקבל הודעת צלב אדום שהכל הגיעו לקאהיר באופן סדיר.

במגדל הפיקוח נמל תעופה לוד

8.5.72

שיחת ראש אג"מ טלפונית עם ראש הממשלה :

21:50

במקביל מנהל

ארה"ל מ"מ עם החוטפים באלחוט. הכוונה שלנו היא לא לערב את הצלב האדום במו"מ. החוטפים מציעים חילופין בקהיר.

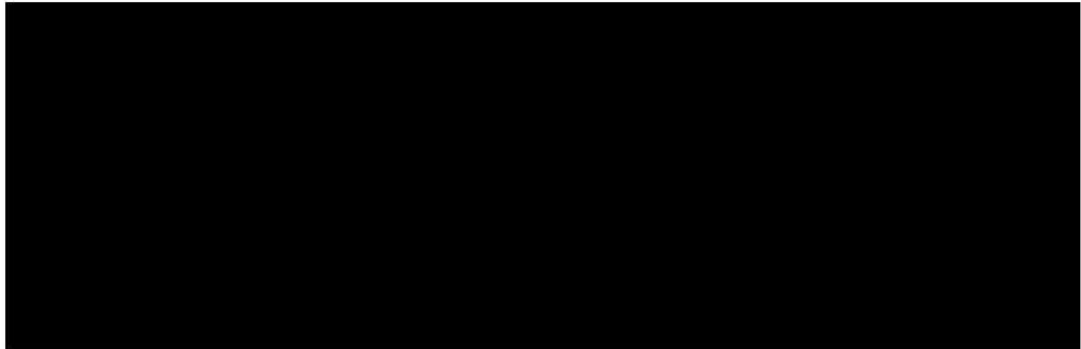
אנחנו מחכים עכשיו לדיווח סופי,

בינתיים הרושם שלנו הוא, שאין לחוטפים תכנית ורצון, ובכלל הם אינם חבר'ה הכי רציניים. אנחנו מתכוונים להבהיר להם שאין כל סיכוי שהמטוס יוכל להתרומם בכוחות עצמו. על רקע נתונים אלה לנהל אתם מ"מ.

יש רושם שהטייס כנראה לא משתף במיוחד פעולה אתם.

21:55

הסיכום של משה :

22:00

נתחיל בהודעה באלחוט ברמה טכנית.

והם ייאלצו להתחיל לנהל מו"מ.

אני שואל אתכם: האם להציע להם שאנחנו נתיר למחבלים יציאה חופשית ?

אריק : אני רואה חשיבות במי מדבר אתם. צריך שיהיה כוח שיכנוע מאחורי המדבר,

22.07

הטייס מודיע באלחוט שיש לו תקלה הידרהולית מוחלטת, מבקש שנביא מומחה טכנאי למטוס בואינג אל הקשר.

22.10

בני דודאי מציע להודיע, שבלי לבדוק את המטוס לא נוכל לחוות דעה.

משה: מציע, שהאיש שידבר אתו באלחוט יאמר לטייס, שאם אלה הם הנתונים שלגביהם יש להם סימנים במטוס - המסקנה שהמטוס לא יוכל להמריא.

קריאה באלחוט: המטסיס מבקש דלק ומומחה לבואינג, ומבקש מאתנו לא לעשות סחבת בחשובות.

התשובה שלנו באלחוט: המחינו, נחקשר.

משה: אני מציע שנשלח להם עכשיו תידלוק. רצוי שהם ימצאו בפחות מתח. לצרכי תידלוק יהיה צורך בסולמות ומיכליות ותהיה מהומה סביב המטוס, שאפשר יהיה לנצל אותה.

הטייס באלחוט: מוכנים לקבל תידלוק, רק בתנאי שיבואו עם דגל לבן ולא ינסו לעשות שום דבר. החוטפים מודיעים, אם לא נגש בדרך זו - הם יפוצצו מידאת המטוס.

22.25

בני דודאי מציע להודיע, שבלי לבדוק את המטוס לא נוכל לחוות דעה.
משה: מציע, שהאיש שידבר אתו באלחוט יאמר לטייס, שאם אלה הם הנתונים
שלגביהם יש להם סימנים במטוס - המסקנה שהמטוס לא יוכל להמריא.
קריאה באלחוט: הטייס מבקש דלק ומומחה לבואינג, ומבקש מאתנו לא לעשות
סחבת בחשובות.

החשובה שלנו באלחוט: המתינו, נחקר.

משה: אני מציע שנשלח להם עכשיו תידלוק. רצוי שהם ימצאו בפחות מתח.
לצרכי תידלוק יהיה צורך בסולמות ומיכליות ותהיה מהומה סביב המטוס,
שאפשר יהיה לנצל אותה.

22:25

הטייס באלחוט: מוכנים לקבל תידלוק, רק בתנאי שיבואו עם דגל לבן
ולא ינסו לעשות שום דבר. החוטפים מודיעים, אם לא נגד בדרך זו -
הם יפוצצו מיד את המטוס.

כסלו - מאוחרי המטוס חושך ואין אפשרות ראייה מתוך המטוס ואי-אפשר
לראות מי מחקר לשם.

22:30

הטייס מודיע - החוטפים הודיעו לי על מטען חבלה שכוון לפיצוץ לעוד
שעה. הכל חייב להסתדר תוך 60 דקות.

משה: להודיע באלחוט: (א) לא נהיה מוכנים לעשות תידלוק כל עוד יש
פצצה עם מנגנון הפעלה דרוך (ב) להבהיר להם סופית שהם אינם יכולים
להמריא.

הטייס (קפטן לוי) באלחוט: אם אתם הולכים לפעול - תפעלו מהר.

22.35

הטייס מפרט את החקלות השונות של המטוס על פי מערכת השעונים אצלו.
משה מפעיל את ויקטור כהן לשיחה ראשונה בערבית עם קפטן רפאת.

בני דודאי - ברור להם לגמרי שהם מקורקעים. מודיע לטייס - הטכנאי

שלנו קבע שאינך יכול להמריא. הטייס משיב: אדרבה שכנע את ("גנטלמן")

החברה האלה כאן.

ויקטור כהן מדבר אתם שוב באלחוט.

- 22:40 מציעים להם הצעה באלחוט, כיון שהמטוס שלכם לא יכול לטוס, אנחנו מוכנים להעמיד לרשותכם מטוס אחר.
- 22.45 הטייס: מבקשים טכנאי שיבוא עם דגל לבן לבדוק את התקלה של המטוס. ויקטור - בערבית: המכונאי אומר לך שהמצב של המטוס בכי רע ואינך יכול להמריא. אבל אם אתה רוצה - נשלח לך מכונאי לבדיקה.
- 22:50 קפטין רפאת מדבר, מבקש שיבואו בלי שום דבר ביד, בלי ווקי טוקי. משה: לויקטור כהן - תודיע לו שיקח זמן לארגן מכונאי, זה יקח לפחות שעה.
- 22.55 רפאת באלחוט: למטוס אין שום דבר. ישימו פינים בגלגלים והכל יהיה בסדר. הטייס מבקש דלק כדי שיוכל להמריא מיד, הוא ימריא עם גלגלים מורדים.
- משה: תודיע לטייס שלארגן מכונאי יקח שעה - שעה וחצי לפחות. צריך לפתוח מחסן, למצוא כלים, חלקי חילוף וכו'.
- רפאת: המכונאי לא צריך לעשות דבר, המהנדסים של המטוס יתנו לו מכאן מה שצריך ויגידו לו מה צריך לשים ולסדר.
- משה: הודיעו לו שצריך להביא אותו מחל-אביב.
- רפאת: אני מבין שאתם עושים סחבת.
- משה: תודיע לרפאת, שאותו מוכנאי שדיבר אתו קודם באלחוט הוא מהנדס, איננו מכונאי שיודע לעבוד בידיו. אם אתה, רפאת, אינך רוצה לחכות - תעשה מה שאחה רוצה, אל תחכה.
- 23:00 רפאת: בסדר, שיבוא מכונאי מתי שיבוא.
- 23.05 משה מנסח לכסלו באנגלית: תציעו שוב לטייס מזון, מים וכו', כיון שזה יקח זמן רב לסדר את כל התיקונים.
- הטייס: רוצים רק דלק ומיתקן התנעה.
- כסלו: התשובה שלהם היא, שלא רוצים מהנדס, לא רוצים מכונאי, רוצים רק דלק ומתנע על מנת להמריא.
- משה: תודיע למטוס, לפי מה שאנחנו נבינונו, המטוס איננו בכושר טיסה בכלל. מציעים לך, שתצא אתה או מהנדס מהמטוס ותבדוק את מצבו. דווח מהטייס - מסכימים שיבוא מכונאי.

23.08 משה: תזהיר באלחוט עוד פעם בצורה מפורשת - המטוס איננו מסוגל להתרומם הטייס - אנחנו לא רוצים לטוס, אבל לוחצים עלי להמריא, בניגוד לשיקולי משה - צריך שהטייס יגיד להם: המטוס איננו טס בשום פנים. אבל לא צריך להגיד שאנחנו עשינו את החבלה.

משה שואל בדיון:

חוץ מזה צריך להגיע לכך שיהיה להם ברור שהמטוס בשום פנים לא יוכל להתרומם.

לכן אני מציע בשלב ראשון, שנפרק עוד איזה דברים במטוס ורק אחר כך, כאשר נהיה בטוחים, יגיד להם מכונאי סופית שאין יותר מה לעשות, בשום פנים ואופן לא חוכלו להמריא.

23.15 שיחה של משה עם ראש הממשלה - דברנו עם ראש החוטפים. הטייס שמו לוי. ברור להם כבר עכשיו שיש תקלה במטוס. הודענו להם שיקח די הרבה זמן לבדוק את המטוס.

23:20 הטייס באלחוט: הזדרזו, יש זקנים וילדים במטוס.

23.25 הטייס שוב: הזדרזו, הביאו מהר את הדלק, בלי זה לא נוכל להיות אחראים למה שיקרה במטוס.

תשובה באלחוט: - נשלח מכונאי. לא נתדלק לפני הבדיקה. אם יש בעיה במטוס - אנחנו לא רוצים שיהיה דלק נוסף במטוס במקרה של תקלה כלשהי. ויקטור כהן מסביר שוב באלחוט בערבית לקפטן רפאת:

23.30

ההחלטות האלו נתקבלו כאן, אינני מכונאי ולא יכול להסביר לך את השיקולים.

הטייס: - אנחנו מוכנים להמריא למרות התקלות, תשלחו לנו מיד דלק. כסלו באלחוט - לא נוכל למנוע מכם להמריא. המהנדסים שלנו קובעים שלא חוכל להמריא.

הטייס - אחם מעמידים אותנו בסכנה חמורה. ננסה לתקן את המטוס לבד. כסלו - חלילה לכם לעשות זאת. אנחנו לא נתדלק לכם את המטוס ללא בדיקה מוסמכת של טכנאי. אל תנסו בשום אופן להמריא, רק תכניסו את עצמכם בסכנה חמורה, אל תנסו לתקן לבד.

הטייס: - אל תהיו חכמים לייעץ לנו, כשאתם יושבים במגדל הפיקוח ואני

בתא הטייס אם אקדחים ורימונים שמאיימים עלי.

הטייס מדווח : - הגיץ השמאלי מחמוטט, המטוס מזועזע מתי כבר יבוא 23.35

המכונאי ?

הטייס מדווח: - מכונאי שלנו יצא לשים פינים בגלגלים. מבקשים מכם 23.45

דלק.

כסלו באלחוט : - אנחנו רוצים דו"ח של מכונאי שלכם מה קורה. לפני

זה אין דלק.

משה: אם הטייס ינסה לטעון שאין בעיה טכנית במטוס, נסביר לו באנגלית

מה בדיוק לא תקין אצלו במטוס.

הטייס: - אמרו לי להגיד לך... שכח מזה.

רפול: באלחוט - פנימי, מהיחידה שע"י המטוס: רוצה לקחת אח המכונאי

שירד מהמטוס לתחקר אותו מה בדיוק קורה בפנים.

משה - בשום פנים ואופן.

הטייס - זו הפעם האחרונה שאני מדבר אתכם. הפינים הוכנסו למקומם

על ידי המכונאי שלנו. אני צריך רק דלק.

כסלו - לפי הקביעה שלנו אין לכם כושר טיסה ולא נשלח דלק ולא נשלח

מתנע.

הטייס - אתם חרצתם פסק דין מוות על כולנו.

ויקטור קורא לקפטן רפאת: המטוס שלכם איננו יכול לטוס. אם אתם 23:50

רוצים סידורים אחרים כלשהם - מוכנים לדון אתכם. אין חשובה באלחוט

הטייס לוי באלחוט - אין איש מכריח אותי לומר לכם זאת, אבל זו

הברירה היחידה שעומדת בפנינו. שלחו לנו דלק, אנחנו ננסה להמריא,

אין ברירה אחרת.

כסלו - אנחנו בטוחים לחלוטין שאינכם מסוגלים לטוס.

אנחנו מוכנים להציע סידורים אחרים לצורך שחרור האנשים.

הטייס: הם עומדים על קבלת הדלק.

משה: תמסור להם שאנחנו מוכנים לתת דלק. 23.53

כסלו: מוכנחם לשלוח לך דלק. דע לך, המטוס לא יוכל להמריא. מוכנים

לדון על סידורים אחרים.

- הטייס: הערבים מאד עצבניים, הם מאד "דיספיריט" ויפוצצו את המטוס.
ויקטור בערבית קורא לקפטן רפאת. רפאת עונה לו. 23.55
- ויקטור: נשלח לכם דלק. אנחנו עושים את זאת אך ורק כדי שתאמינו לנו.
עם זאת אני חוזר ואומר: אין לכם כל סיכוי להמריא. תאמין לי, על דברתי.
- הטייס לוי: שני המהנדסים שנמצאים אחנו במטוס מודיעים שאנחנו יכולים להמריא.
כסלו: אתה טועה. 24.00
- בני דודאי באלחוט: אין לכם כל הלחץ ההידרהולי, הסטארט אבד לכם, הסטירינג שלכם מקולקל.
משה: צריך לומר לו את כל זה. אם בכל זאת יחליטו לעשות שטות כי אחרת זה, זה יהיה חוסר אחריות מצדנו כלפיהם.
- הטייס: אין לנו ברירה, אלא לשוב ולנסות להמריא. יש לנו שעה בלבד. 24.55
פנו את יחידות הכוח שקרובות למטוס. שלחו דלק. הנוסעים מאד מודאגים.
4 החוטפים מזויינים, ומתכוונים לביזנס.
- [REDACTED] 24.10
- הטייס: לא אוכל לשכנע אותם להמתין ולהיות סבלים יותר. מה עם הדלק? שילחו מתנע.
- [REDACTED] 24.25
- הטייס: האם יש מכשיר קשר למיכלית הדלק? אסור שיהיה להם. חכו רגע, הודיעו להם, שאם יש להם מכשיר - שלא ישתמשו באלחוט שלהם. פסלו - למיכלית: חשאו בהאזנה. אל תשתמשו במכשיר. בענין שליחת המתנע - שיחכה תחילה לשובו של טולדו. הטייס: נשארנו בלי אור. מה עם המיכלית. הטייס: - הם יצאו מתא הטייס. 24.50
- כסלו: אין לך אויר בגלגלים, לא תוכל להמריא. אם יחליטו להמריא - תיזהר מאד במטוס.

הטייס: תנו לנו דלק, אין לנו ברירה אלא לטוס.

הטייס: תפסיקו להאיר מהצד, הם יעשו משהו חמור. 20.50

כסלו: האורות אינם שלנו. ננסה להפסיק אותם.

הטייס: כבו את האורות.

כסלו: שאל את המיכלית, שתבדוק אם אין אויר בגלגלים. 0.57

אם אין אויר בגלגלים שיחן באלחוט שני "קליקים".

ויקטור שוב משוחח בערבית, קורא לקפטין רפאת: אין לכם אויר בגלגלים, 01.00

אין להם סיכוי להמריא.

רפאת: אני רק רוצה לצאת מכך. כל המו"מ יהיה רק דרך צלב האדום. לא

הכרחתי את לוי ואת הצוות לדבר אתי. הם סביבי והם ידעו יותר טוב אם ^{האם "מבוקר"?}

אפשר או אי-אפשר להמריא.

משה: תודיע לרפאת - אנחנו נהיה מוכנים להוציא אותם במטוס אחר.

רפאת: איפה הצלב האדום ?

ויקטור : נשלח אתכם במטוס אחר. המטוס הזה לא יוכל להמריא.

ויקטור לרפאת: אם המטוס איננו יכול לטוס - אנחנו מציעים לכם לטוס

במטוס אחר, לאתונה או לכל מקום אחר שתרצו.

בענין הצלב האדום ממשרדם אין תשובה. לא היה צלב אדום לפני הבוקר. 01.05

אני חוזר ומציע לכם מטוס אחר, אם אתם מוכנים לעבור למטוס אחר. מה

שנוגע לאסירים שלכם. מוכנים לשחרר אותם. בודקים אם הרשימה. לגבי

הצלב האדום - הכן עד 8.00 בבוקר, לא מצליחים למצוא אתם עכשיו.

תתייעץ עם חבריך אם רוצים מטוס אחר.

שלחנו לכם דלק. אם אתה יכול להמריא - אדרבה.

דיווח מהמיכלית - המיכלית איננה יכולה לתדלק את המטוס, הצנור איננו 01.10

מתאים.

01.12

רפאת - אני מחכה לחוות דעת הטייס לוי אם אפשר או אי-אפשר לטוס.

- 01.17 לוי : אי-אפשר להמריא לפני שנתקן את הנזילה ההידרהולית
כסלו - ללוי : הודענו לרפאת בשפתו שאנחנו מוכנים לחת לו מטוס אחר.
הטייס: הם לא מוכנים לשום מטוס אחר. הם פוחדים שזו מלכודת.
כסלו: זו לא מלכודת. אתם פשוט לא יכולים לטוס.
אנחנו מחכים לחוות דעת של טכנאי, מוכנים לכל סידור, שיציעו הם.
אני מציע שנחליף לכם עכשיו יחידת כוח, אחרת תשארו בלי אור.
הטייס: האם יש כבר נציג של הצלב האדום ?
כסלו - לא, גם לא יהיה נציג הצלב האדום לפני שעה 8 בבוקר.
01.20 כסלו: יחידת כוח חדשה בדרך. תודיע להם, אם נשארו כלי אור, זה משום
כך שיחידת הכוח סיימה את אורך חייה.
הטייס: הם מבקשים לסלק את המיכלית. אין דלק במטוס. שלחו את יחידת
הכוח. אנא, עשו משהו (מספיק לדבר).
01.25 הטייס: הם רוצים שנפעיל את המנועים ונסיע את המטוס לטרמינל כדי
ששם הפיצוץ יהיה גדול יותר ומסוכן יותר ויהרוס גם את מגדל הפיקוח.
ויקטור לרפאת: האם הובהר לכם שהמטוס מקולקל ?
האם ברור לכם שאנחנו מציעים לכם מטוס אחר ? זו לא מלכודת.
אנחנו מוכנים לכל הצעה שתציעו.
רפאת: אנחנו מבקשים שתגררו אותנו לטרמינל ותחקנו את המטוס, זה
התנאי היחידי
ויקטור (לפי הוראת משה) לגרור ולתקן אפשר רק בבוקר. אתה רוצה -
תחכה לבוקר.
רפאת: יש לי הוראות מהארגון שלי לא להסכים לשום דבר, לחכות רק לצלב
האדום. הארגון ציפה מראש שיכולה לא להיות אפשרות כזאת. הודענו
למגדל הפיקוח על 10 שעות אולטימטום.
01.30 אתם חופשיים לטוס - מודיע להם ויקטור - תעשו כרצונכם.
רפאת: נשאל את קפטין לוי אם אפשר או אי-אפשר לטוס.
לוי שואל באלחוט אם יוכל להמריא.

בני דוידאי: לא, הטכנאים שלנו סבורים שלא.

כסלו: אם אתה רוצה - תנסה בעצמך. יחידת כוח בדרך אליך.

תודיע לערבים כי מבחינתנו אין מניע שמריא. השאלה העובדתית, אם אתה יכול להמריא.

לוי: אחרי תידלוק, אחרי החלפת יחידת כוח הוא יצא בעצמו לבדוק את המצב.

משה: הנוקר בקרתי במזח, בבית השימוש מצאתי כתובת מוצלחת:

"למשחינים - עתיד העם בידך - שמור עליו"...

01.40

שמעון פרס מספר, הודיעו לו מיאט"א, שארגון ספטמבר השחור בבירות רוצה להתקשר עם המטפס דרך מגדל הפיקוח של בירות. הלבנונים לא מתירים להם זאת. השגריר הבלגי מבירות מוכן לבא הנה לנסות לפעול, לתווך.

01:45

הטייס: אנחנו מבקשים שאנשי יחידת הכוח יתייצבו לפני המטוס חסופים, לפני שיתירו להם החלפת יחידת הכוח.

הטייס: הם מאיימים אם ינסו לעשות משהו בעת החלפת יחידת הכוח - יפוצצו את המטוס.

01.50

הטייס: החליפו את יחידת הכוח. אנחנו יוצאים לבדוק את מצב המטוס. כסלו: אל תתרחקו מהמטוס.

לוי: מיכלית הדלק נשארה על יד המטוס, אין נהג לידה.

דיון פנימי - איך לטפל במטוס ובהחלפת הנוסעים - במחבלים. צריך

להכין צוות שיהיה מוכן להכנס פנימה וישחלט על המטוס.

02.00

הטייס: בדקתי, אינני יכול להמריא עם מטוס זה.

כסלו: הודעת זאת לחוטפים ?

הטייס: החשבה שלהם היא: גררו אותנו להנגר. אנחנו רוצים להחליף

בגללים לתקן המערכת ההידרהולית, אז יפוצצו את המטוס יחד עם האנגר.

כסלו: במצב אין אפשרות לגרור את המטוס. יש לכם פנצ'רים בגלגלים.

הטייס: עם תובעים שתעשו את ההחלפה כאן. הם רוצים לגמור זאת בשעתיים.

כסלו: לא נוכל לעשות זאת לפני אור הבוקר. או תחכו לאור היום או

חסכימו להחליף מטוס עכשיו.

הטייס: קפטיין רפאת חובע לחקן הכל אפף כאן, לגמור זאת תוך שעתיים,
אני יודע שזה לא ריאלי.

שימו לב - הדלת התחתונה מחתת לתא הטייס השארתי אותה פתוחה.

רפאת: אני רוצה את הצלב האדום. אני לא יכול לעשות דבר בלי ארגוני.

אני בטוח כי לצלב האדום יחיו הוראות מהארגון שלי.

סיכום: לתכנן פעולה של כיבוש והשתלטות בכוח.

02:10

צריך להודיע להם שאנחנו עושים הכנות לביצוע התיקונים.

ויקטור - לרפאת: לבקשתו של הטייס נשלח מכונאים שיבדקו אם ניתן לתקן

את המטוס במקום. התיקון יחייב ציוד ומכונות ופרוג'קטורים. נשלח

שני מכונאים לבדיקות.

רפאת: מה עם האסירים ?

ויקטור: בדקנו את שמות האסירים שלכם, מה אתם רוצים שנעשה אתם ?

רפאת: נשלח אותם במטוס נאוטרלי. מתי תהיו מוכנים לשלוח אותם ?

אחרי זה אין לנו התנגדות שתתקנו את המטוס.

ויקטור: שני מכונאים בדרך אליך. לגבי המטוס הנוטרלי - אין מטוס

כזה ב-2 בלילה. האסירים לא מרוכזים, יקח זמן לרכז אותם.

קודם כל אנחנו רוצים שתשחררו את האנשים שבמטוס, אחר כך נדבר על

האסירים.

רפאת: רק לאחר שהאסורים יגיעו לקהיר ואנחנו נגיע לשם, נודיע לשחרר

את האנשים.

ויקטור: שמענו.

רפאת: אין צורך שתשלחו מכונאים. הטייס טוען שהוא יכול לבד להודיע

מה שחסר.

ויקטור: כשיבוא מכונאים, חסביר מה אתה רוצה להגיד למכונאים.

הודעה לטייס: שולחים לקחת את המיכלית. שולחים צוות תיקונים מלא.

02.15

הטייס משיב באלחוט: הם אינם מתירים פינוי המיכלית. מדווח כל מה

שמקולקל במטוס.

הטייס מודיע שוב שהדלת למטה בתא הטייס פתוחה.

כסלו: נשלח את הסכנאים שלנו יחד עם ציוד למקום, יחד עם תאורה שאפשר יהיה לעבוד בלילה. אני מעריך שיוכלו להגיע בעוד 30 דקות. יהיו בערך מ-7 עד 10 אנשים.

הסייס: הם אינם מסכימים ליותר מ-5 אנשים.

כסלו: ננסה לרדת ממספר הסכנאים.

הסייס: אל תנסו אפילו, כל מי שיהיה מעל 5 - ייהרג.

הצעה נוספת של הסייס לוי, ביוזמתו שלו: אם השגריר הבלגי יבוא הנה - אשמח לדבר אתו, בין לצרכי מו"מ ובין לצרכי הפעלה לחץ על שלטונות ישראל.

כסלו: אני מעביר את ההצעה שלך.

הסייס: אל תנסו לעשות שום דבר. הם עצבניים ביותר.

הרמטכ"ל מציג לשר הבטחון תכנית לפריצה לתוך המטוס.

02.20

שהב"ט: חבקש אישור מישראל ליאור.

דדו מדבר עם ישראל ליאור - מבקש אישור לפרוץ בכוח.

02.25

משה: האם תבאזר שעומד ליד המטוס עשוי להידלק מכדור?

עוזי עילם: הוא לא יבער, רק פיצוץ יכול להדליק אותו.

סלפון מישראל ליאור - רוה"מ מבקשת לדבר עם שר הבטחון (דקה

02.28

קודם לכן אמר שר הבטחון אל שר החכבורה " אל תדאג, גולדה מכירה

אותי ובאם תבין שלא אני מציע זאת, היא תכף תרצה לדבר איתי).

סלפון עם גולדה:

02.30

משה: דדו הציע פעולה של חדירה בכוח. התנאים האופרטיביים בסך

הכל טובים. יבואו למקום 5 מכוונאים להחליף גלגלים. הקפטן של

המטוס הודיע לנו שהשאיר את דלת הסייס פתוחה. אני לא יכול להבטיח

שזה ייגמר בלי נפגעים. אם לא נעשה זאת - ייתכן שזו הזדמנות

שתוחמץ, כי ייתכן שזו הזדמנות חד-פעמית. ברור להם שהם אינם

יכולים להמריא. ואשר לחיקונים - זה חסר סיכוי מבחינתם.

דדו בעד פריצה בכוח.

דדו בשיחה עם ישראל ליאור:

אני חושב שהם התעייפו קצת. יש סיכוי קצת, יש סיכוי טוב לפרוץ ולהשתלט על המטוס. אני לא סבור שהם יפוצצו אותו. ייתכן שיירו כדור ותהיינה פגיעות באנשים. בבוקר הכל יהיה יותר קשה. הם גם ידרשו את הצלב האדום ותהיה התערבות של שגרירים. לא נוכל להשתלט ביום על המטוס, את זאת צריך לעשות בחושך.

ראש הממשלה מסכימה לביצוע פעולה. מבקשת שישהאל ליאור יתייעץ עם עוד שלושה חברים בממשלה (גלילי, בר-לב, שפירא).

שיחה בין משה לשר התחבורה (הרמטכ"ל הצטרף באמצע השיחה) -

02.40

אני אינני רואה מקום לפעולה בתנאים האלה, אף על פי שאני בטוח שהשרים האחרים עמם בודקים כעת ההצעות יאשרו אותם, אבל לא אשים על כך וטו. מהצלב האדום אינני פוחד. יהודים לא ניתן להוציא מכאן. הם השתגעו אם יבואו בדרישה כזאת. מקסימום שהצלב האדום יוכל לקבל בניהול המו"מ - שהחוטפים עצמם יצאו מכאן. יש הבדל מהותי אם הם, החוטפים, זורקים רימון ומפוצצים מטוס או אנחנו היוזמים, ופותחים בקרב. החוטפים יודעים שאין להם כל סיכוי להשאר בחיים, ולמה לא ייהרג כל מי שנמצא לידם? אין לי לב לנהל הקרב הזה במטוס שבו יש נשים וילדים.

דדו: בבוקר יהיה לחץ של הצלב האדום ושל שגרירים.

עמשיו אתה מקבל את ההחלטות.

משה: מה ששייך לשגרירים ולצלב האדום, גם בבקר אני ולא הם אקבל את ההחלטות.

שמעון: מציע לדב הבטחון לשוחח שנית עם רוה"מ ולמסור לה על עמדתו זו.

שהב"ט: אני-לא! אבל אם אתה רוצה לדבר עם גולדה, בשמך, אתה חופשי לעשות זאת.

הסיים באלחוט: מה קורה?

02.50

כסלו: אנחנו מאגנים את צוות העבודה, כשהיו מוכנים - יצאו לדרך.

שמעון פרס בטלפון עם ראש הממשלה : אני נגד הפעולה משה מנהל את הדברים

כאן באופן יוצא מן הכלל טוב. החוספים עברו את המשבר, הם דחו את כל האולטימטומים שלהם, הם מבולבלים ולא הגשימו עד כה אף איום. המטוס מקורקע. לדעתי, המקסימום שיוכלו לבקש בבוקר - זה שחרור עצמם, בלי יהודים ויחר הנוסעים. זה לא נעים פתרון כזה, אבל בסך הכל לא נורא. אני ממליץ לא לפעול עכשיו.

אולי חדברי עוד פעם עם משה או עם דדו. אם נפרוץ פנימה למטוס עכשיו - הם לא יהיו שקולים ויכולים לעשות דברים חמורים.

כסלו: הצעתי להם כי מצדנו נסכים להוציא את 4 החוספים בשלום. 03:00

הם השיבו שלא מוכנים לדבר אלא עם הצלב האדום או עם השגריר הבלגי. מחכים להוראות מארגונם, דרך הצלב האדום.

03:10 טלפון מישראל ליאור למשה: משה אומר לו: להערכתך אין כל סכנה

עכשיו לנוסעים, לא סכנה של מוות ולא סכנה שיקחו אותם לקהיר.

הם אינם מאיימים בפיצוץ, הם מדברים על מו"מ. שנית, ייתכן

אם יבוא הצלב האדום ואם אנחנו נאפשר ל-4 החוספים יציאה

בטוחה - הם יקבלו את זאת כמוצא של כבוד. שלישית - יש עכשיו

אפשרות נוחה לבצע פריצה. אבל אני לא יכול להתחייב שזה יעבור

בלי קרב אש, רימון ואפשרית גם שרפה אולי גם אסון גדול יותר.

אם החוספים יוזמים משהו - אין לנו ברירה; אם אנחנו יוזמים -

זה עלינו ועל אחריותנו. בתנאים אלה להציע פריצה - אני לא

מתלהב. אני לא מרגיש שזו הברירה היחידה.

03:15 משה יוצא ממגדל הפיקוח לבדוק את המטוס מקרוב. ההתקרבות

למטוס הייתה במכוניתו של כסלו ובלוית מפקד ח"א ורמ"ט מרכז עד

כ-200 מטר והמטוס ומשם ברגל עד מספר עשרות מטרים למקום בו

שכבו הכוחות שהקיפו את המטוס ומשם צפה במשקפת אל המטוס.

03:25

ראש הממשלה בטלפון עם שמעון: שמעון: לדעתי שעת ההכרעה טרם הגיעה. בבוקר יתחיל מו"מ עם הצלב האדום לשחרור 4 החוטפים. המטוס לא ימריא, זה ודאי. הם מבקשים את הצלב האדום או שגרירים. הודענו להם שאיש לא יהיה כאן לפני 8 בבוקר. כל האולטימטומים שלהם נדחו בינתיים.

הקפטן מתנהג להפליא, שמו לוי, הוא לחם ב-ר.אי.פ. בבריטניה. כאשר משה יכנס, אציע לו להחקשר אתך. אני בעד לעכב את הפעולה ולא לפעול עכשיו.

יש לי חובה גם לדווח לך על מה שקורה כאן גם ליעץ לך. אני ממליץ לשאול את משה: א) כמה זמן יש לנו עד קבלת הכרעה סופית; ב) זה יקל עליך לקבל את ההחלטה.

דדו ממשיך בטלפון: אם לצטט את משה - הברירה להמשיך במו"מ מחר ולהבטיח את היציאה של 4 החוטפים, כאשר היהודים והמטוס ישארו פה.

אני בכל זאת בעד כניסה עכשיו בכוח. אני חייב לומר לך, שיתכן שנוסעים יפגעו, יש סיכון מסויים אני צריך לומר לך את זאת, אני הייתי נכנס בכוח, לו רק בשל הסיכוי שישנו, גם משום הפרצדנט לגבי כל אנושא החטיפות, מה קורה שחוטפים מורידים מטוס כאן.

דדו בטלפון עם ישראל ליאור: אם לא תקבלו החלטה תוך 30 דקות - יהיה מאוחר מדי, יהיה כבר אור.

03:50

משה בשיחה עם ראש הממשלה: כרגע אינני רואה סכנה לאנשים ה במטוס. אין גם שום אפשרות טכנית להטיס אותו. האפשרות הראשונה - להתגבר בכוח - וגם זה מוכרחים להחליט תוך 30 דקות - יש חשש שיהיו נפגעים בין הנוסעים. אפשרות שניה - להיענות לפנייתם ולהביא את הצלב האדום לנהל מו"מ. יש אפשרות ש-4 החוטפים יצאו לחופשי, ייתכן ותוך כדי המו"מ יהיה גם סיכוי לתפוש אותם. אפשרי, עם חלוף הזמן שהם יתעייפו ויתעצבנו ואז

יעשו מעשה שטות, גם זה אפשרי. בסיכום אני לא בעד פריצה בכוח
כעת. מספיק שיבואו טכנאים ויגידו סופית שאין אפשרות תידלוק,
ואחר כך לנהל מו"מ. אך כל דרישותיהם הגדולות - זו שטות. לכל
היותר יוכלו לבקש להוציא את עצמם בחיים.

בקצרה - אני מציע להמשיך במו"מ, להכניס לצורך זה את הצלב
האדום. השאלה, אם בכל מחיר לא לתת להם לצאת מכאן בשלום,
אפילו אם פירוש הדבר סיכון הנוסעים? אני בעד מו"מ ולא בעד
מו"מ ולא בעד פעולה צבאית עכשיו.

אני רוצה שתדעי, אם נלך למו"מ, לא נוכל לפעול עד הערב. בכל
אופן, לפני שאת מחליטה אבקשך לדבר שוב עם הרמטכ"ל.

שר הבטחון מוסר את הטלפון לדדו שממשיך את השיחה עם ראש הממשלה -
ביום לא נוכל לפעול. אם זו עמדתך - ננסה להמשיך את המו"מ.
מודיע שרוה"מ מאשר עמשת משה.

דיון לסיכום המצב. משה: א) לפזר את הכוחות שנמצאים עכשיו
מסביב למטושת לקראת אור הבוקר.

שיחה עם הטייס: יש לנו קשר עם הצלב האדום, מה רצונכם?
הטייס: שיבואו לבצע עם דגל, ויהיה מוכן להציג את כל תעודותיו.

שלמה מדבר עם נציג הצלב האדום בירושלים - פרנסואה פרז.
הוא מודיע שיבוא בעוד שעה עם דגל ועם תעודות.

הטייס מתקשר: אם המכוניות שליד המטוס לא יעלמו - הן מסכנות
את הנוסעים. אני רואה מכונית צבאית וכמה תיירים אפ טפשים
מסתובבים מחוץ לשטח הגדר של השדה. החוטפים דורשים שלא תימצא
אף מכונית צבאית בסביבה.

כסלו: אין אף מכונית צבאית בחחום השדה. נשתדל לשלוח מכונית שלנו
ונפנה את כל אלה שנמצאים במקום. מכונית שלנו תגיע בעוד כ-20
דקות.

הטייס: תעשו זאת מהר, חיינו בידכם.

הטייס: מתי יגיע הצלב האדום. 05:05

כסלו: הם לא יגיעו הנה לפני עוד כ-30 דקות.

- 05.15 הטיים: אם לא תסלקו את המכונית שנמצאת 500 מטר - הם יירו במישהו.
- שמה תגשו עם רמקול לפנות את כל אלה שנמצאים שם.
- 05.30 שיחה במשרדו של ככסלו עם שני נציגי הצלב האדום - פרנסוא פרז ודה רושמנדט, שהגיעו בינתיים מירושלים.
- משה: לא בא בחשבון שנתקן את המטוס. המטוס של סבנה כאן, ובמשך הלילה הוא יצא מכלל שימוש. יש למטוס קלולים רציניים שאינם באים בחשבון לתיקון. אינני יודע למה באו לכאן בכלל, אך הם הביאו רשימה של 370 עצורים שנשחרר אותם על מנת לטוס לקהיר. הם רוצים לטוס עם הנוסעים לקהיר ורק שם לעשות את החליפין. מכל מקום, הם נמצאים כאן והם אינם בקהיר. דברנו אתם במשך כל הלילה. אנחנו מוכנים לתת להם אפשרות של יציאה בלי הנוסעים ובלי המטוס, וכמובן בלי אסירים כלשהם. הם מבולבלים, ודרישחם היא שטות.
- אני רואה את המצב כך: א) את המטוס לא נתקן ולא נתיר לו להמריא. ב) לא נתיר להם לקחת מכאן נוסעים. ג) לא נשחרר עצורים מסבלים. 4 החוטפים התקועים כאן - אני מוכן לנהל מו"מ על יציאה של ה-4. עליכם להבין כי מצבם מסובך ביותר, תכניתם השתבשה. עליהם לשאוף לכך שיצאו לפחות בעצמם חיים.
- פרנסוא פרז: אני יוצא אליהם רק כבלדר, מעביר הודעות מכס - אליהם ומהם - אליכם. הוא יוצא לדרך.
- 05.45 משה - לדה-רושמנדט - אני רוצה שתבין היטב שאתה רק בלדר ביננו. אם ממפקדת "ספטמבר השחור" יבקשו ממך למסור משהו זה בהחלט לא נראה לנו. אתם רק בלדרים ביננו לבין המטוס, כך גם אמר לנו פרז.
- 06.00 שלמה מדווח טלפוניית ליועץ בשגרירות הבלגית על המצב, ומספר שיצא איש הצלב האדום אל המטוס. היועץ שאל, אם הם לא בקשו

לראות שגרירים שונים. חשובתו של שלמה: לא.

שיחה של משה עם הול, מ"מ ראש משלחת הצלב האדום בישראל.

06.20

הול: עברתי בימים האחרונים לגור בתל-אביב ולכן לא יכולתם
לאחר אותי במשך הלילה. אני שמח ששני חברי הקדימו לבוא וכי
עמייתי מר פרז, כבר במגע עם המטוס.

שהב"ט: אני רוצה שגם אחת חדע, מה שאמרנו קודם לשני עמייתך,
שעליכם רק להעביר לחוטפי המטוס, לצוות ולנוסעים הודעות שלנו
ולהביא לנו הודעות מהם, אך בשום אופן לא אסכים שאחת תעבירו
לשם הודעות מהם, אך בשום אופן לא אסכים שאחת תעבירו לשם
הודעות מאנשיכם או אנשיהם (של המחבלים למטוס)

הול: זה ברור לי. אבל מה עם הנוסעים?

שהב"ט: הם במטוס...

הול: כמה הם?

שהב"ט: בסביבות 90 נפש.

גנדי: בהם גם ילד או ילדה. הצענו להם רופא והם לא רצו לקבלו.
שהב"ט: אני אעלה לחדר למעלה, שלייד המגדל, שם יש לי מיטת שדה
וגם טלפון, ממנו אתקשר לרוה"מ.

3

נציג הצלב האדום, פרנסוא פרז, חוזר מהמטוס.

06.50

פרז: דבר ראשון שהם (החוטפים) רוצים הוא קשר באמצעותנו ולא
דרך הרדיו. הם טוענים שראו חיילים שצא משמאל למטוס ודורשים
להרחיק אותם משם. העברתי להם הצעותיך (של שהב"ט) והם עונים:
(א) יש לשחרר את האסירים שברשימה (מגיש רשימה מצולמת מנייר
מודפס במכונת כתיבה)

(ב) הם מוכנים למות כאן ומדגישים נכונותם זו, באם לא ימלאו
דרישהם, ומציינים שלא באו הנה לסיוול.

(ג) הם לא יירדו ולא יתנו לנוסעים לרדת מהמטוס, כדי לעבור
למטוס אחר, בין שיתוקן מטוס זה או שלא יתוקן.

ד. רוצים את תיקון המטוס, בפיקוח אנשי הצלב האדום, כדי שיטיס אותם לקהיר במקביל למטוס אחר עם האסירים שתשלחו לקהיר. נסיתי לשכנע אותם שיסכימו לקבל מכם מיתקן מיזוג אויר, כי תחום במטוס המגיע ל-30 מעלות מחניק מאד. הם סירבו לקבל הצעה זו, עד שלא תקבלו תנאיהם לגבי גורל המטוס.

הם עושים רושם של תקיפים מאד בדעתם ודבקים במטרתם. כאשר דיברתי עימם כיוונו אלי שניהם את אקדחיהם, כאשר כל אחד מהם החזיק בידו השניה רימון דרוך. האיש שדיבר עמי הוא כבן 35 ונראה שקט, אך חברו, כבן 20, עושה רושם של חמום מוח. הם סיפרו לי שיש להם במטוס מטען של 12 פ"ג חמרי נפץ ואף הראו לי זאת.

ביקשתי לראות את הנוסעים, אך לא הירשו לי זאת, לעומת זה התירו לי לפנות אל הנוסעים באמצעות המקול.

התרשמתי מהביקור היא שהמצב חמור ביותר והוא בכי רע. מסקנתי - שהם עלולים לפוצץ את המטוס כל רגע. הם נתנו לי זמן של שעה כדי להביא תשובתכם, אך לבסוף הסכימו להאריך את המועד לשעה וחצי והזמן היה אז 06.40.

הם דורשים שתשלחו את האסירים לקהיר.

שהב"ט: איזה מטוס הם רוצים לקהיר? אל על?

פרז: אינני יודע. הם רק דורשים שיחרורם של כ-300 איש.

ביקשתי מהם שבינתיים ישחררו מהמטוס נשים וילדים והם סירבו.

הקברניט ביקשני להעביר לכם את הרשמים האלה ולהעמידכם על משמעות הרצינית של המצב. אני מצטער להביא לך 'לשהב"ט' ידיעה לא טובה כזאת. הבנתי אותך היטב ואני רוצה לחזור על מה שאמרתי לך לפני לכתך למטוס, שלא תנקוט עמדה מצדך ותסתפק רק בהעברת הודועות בין המטוס לבינינו. אני רוצה לדעת, עם זאת, אם הנך מוכן לקחת על עצמך צעד מסוים ואם כן - הייתי מבקש לדעת אם תהיו מוכנים לומר להם (לחוטפים) שלא נתקן את המטוס בלי שיסחררו את כל הנוסעים. אם הם רוצים בכך - שינסו לטוס בכחות עצמם לאן שירצו. אני מניח שלדברים אלה יהיה משקל יתר

3/1

אם יוברר להם שאינכם תובעים מאיתנו לתקן את המטוס בלי שישוחררו
נוסעיו וכי המטוס יתוקן תחת פיקוחכם. עליכם להסביר להם שאינכם
מקבלים על עצמכם פיקוח על תיקון המטוס, כדי שיוכלו להטיסו מכאן
עם נוסעיו ליעד שהם (החוטפים) קבעו.

פרז: זוהי תשובה לשאלה אחת - בענין תיקון המטוס. אך מה בדבר השאלה
על שיחרור האסירים שהם דורשים ?

שהב"ט: זוהי סתם דרישה שטותית. איננו מתכוונים לשחרר שום אסירים.
האם הם באמת מאמינים שאל-על תטוס לקהיר או שמצרים תשלח הנה מטוסים
כל זה נראה מאד ילדותי. לא הייתי מצפה מכם לתת להם תשובה חיובית,
אלא פשוט לשאול אותם כיצד הם מתארים לעצמם ביצוע הדבר שהם דורשים.
פרז: הצעתי להם שהאסירים יועברו לחו"ל במשך כמה ימים.

שהב"ט: אני מציע להפריד בין 3 הדרישות שלהם :

אנחנו מוכנים להימנע מלקיים קשר רדיו עם המטוס - אם זוהי דרישתם,
חיילינו אינם מתערבים בשלב זה בכל הנעשה סביב המטוס ותוכלו אאצאצא
להיווכח בכך;

באשר לבעיה העיקרית - המטוס, עלינו לשכנע אותם שבעייתם החיונית
והגורלית היא לצאת מכאן ולהבהיר להם, עם זאת, שהם לא ייצאו מכאן
עם הנוסעים.

אנחנו מוכנים לתת להם מטוס אחר כדי לצאת מכאן, או לתקן להם את
המטוס הזה כאשר ישחררו את הנוסעים.

בענין זה דרושה יזמתכם - שתסביר להם זאת. אני מציע שתסבירו להם
שהנכם מוכנים לחוץ אך ורק בתנאים נושאים וכי אינכם יכולים
להיות צד או שותף לחטיפות. הצלב האדום לא יכול להיות שותף
להפיכת אזרחים לבני ערובה חטופים.

פרז: אינני בטוח שאוכל לחזור משם, אם אביא להם תשובה זאת.

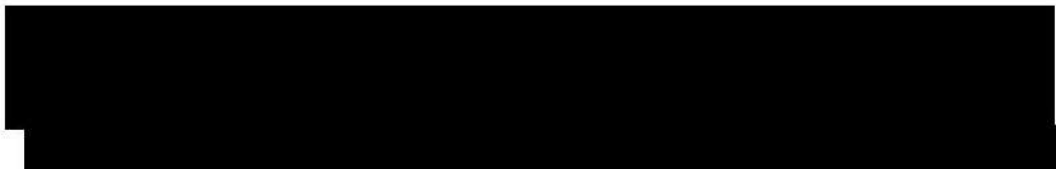
שהב"ט: מה הנך מציע לנו לעשות ? האם תציע לנו לעזור להם לקחת
עמך אזרחים כבני ערובה ? בענין הרשימה שלהם, תאמר להם שאין על
מה לדון, כי ישראל לא תעביר להם משלוח אסירים במטוסיה. תשאל
אותם אם הערבים מוכנים לשלוח הנה מטוסים שלהם כדי לקחת אסירים.

פרז: הסאאמרו לי שיתקשרו עם נציגנו בארץ ערבית, אבל לא ציינו איזו ארץ.

07.30: שיחה פנימית בלי אנשי צלב האדום.

שהב"ט: נניח שזו באמת קבוצה פאנאטית וכי נכנס להם בראש שעליהם לפוצץ את המטוס כאשר עוד שיחה ועוד סירוב יגבירו את הרגשתם שאכן עליהם לפוצץ את המטוס. אך עובדה היא שאחד הדברים שהם הציעו בלילה היה שנגרור את המטוס למוסך של אל-על כדי שאפשר יהיה לתקנו. נניח שנרצה לטפל בהם, כפי שחשבנו בלילה, על רקע הצעתם לצלב האדום ודרישתם בלילה שנתקן את המטוס. במקרה כזה נגרור את המטוס עם הנוסעים למוסך, לשם תיקון כביכול, תוך תיאום מלא עם פעולה שעלינו לבצע. האם יהיה זה קל יותר מאשר לבצע במקום שבו עומד המטוס? גנדי: אפשר לפעול גם במקום שבו הוא חונה עכשיו, אולי אף יותר טוב שם, כי פיצוץ אפשרי בחוץ ההאנגר עלול לגרום לפיצוצים נוספים בסביבה שהיא צפופה מבנים ובני אדם.

הרמטכ"ל: העקרון שלנו צריך להיות - להתמזז איתם כל היום, כדי שנוכל לפעול בלילה. השלב העיקרי - הוא התיקון ועתה אז עלינו לגרור את המטוס ולמשוך אותם בסחבת. גנדי: צריך להתחיל עם הגלגלים זה יקח לפחות 6 שעות. נסחוב אותם ואח המטוס ובניתיים נכין האנגר מבודד ונעשה בלילה הבא מה שהצינו לעשות בלילה הקודם, אך כי גם ביום אפשר לעשות זאת.

שהב"ט: אם כן, נתחיל לטפל בגלגלים, דבר שייקח שעות. אח"כ יילכו לשם צוותים לתקן המטוס ונסחוב זאת כמה שאפשר. ואז או שהעצבים שלהם יתמוטטו ויוותרו על דרישתם, או שיגיעו למצב שנצטרך לבצע הפעולה. אנחנו מצידנו צריכים להכין את היחידה לפעולה באור יום ובניתיים להכין הצוותים לתיקון הגלגלים.

רמטכ"ל: יש אפשרות לתקוף גם ביום, בחנאא שנוכל לבצע את החיקון עם 10 עד 20 איש ושכולם יהיו משלנו, כך שבמתן האות כולם קופצים פנימה למטוס.

דוודאי: 45 דקות ייגמר להם זרם הכוח מהגנרטור שחיברנו למטוס בלילה ואז ינותק להם גם הקשר ויתחילו להתעצבן. לדעתי צריכים לספק להם מזון. אני מצידנו הכנונו שקיות עם כריכים ומשקאות.

רמטכ"ל: יש יתרון לתרגיל יום. אם יחזור הנציג ויאמר שהם מפסיקים את הקשר ועומדים לפוצץ את המטוס - יהיה לנו צידוק מוסרי לתקוף. שהב"ט: מה תהיה תשובתנו בענין האסירים? גנדי: אנשי הצלב האדום כאן זיהו את כל השמות שברשימה.

שהב"ט: בשלב זה אני מציע להמשיך לסחוב אותם בעצבים. נדבר איתם על טיפול במטוס ולא בענין האסירים. רק כאשר יהיה איום ממשי על חי הנוסעים נבטיח להם גם טיפול בשיחרור אסירים ואז ניגש לפעולה, ביום או בלילה. אבל בשלב זה עלינו עדיין להשיב בשלילה על העברת אסירים לקהיר. הם הלא יגידו לנו: נשחרר הנוסעים כאן - אם הצלב האדום יאשר לנו שהשבויים שלנו הוטסו לקהיר. באיזה שהוא מקום נגיע לנקודה שבה נצטרך לומר "לא" ואז עלולים להגיע עמם לפיצוץ המטוס. לכן עלינו להיות מוכנים כבר בשעה הקרובה לפעולה להשתלטות בכוח על המטוס.

רמטכ"ל:

שהב"ט: צריך להיות מוכנים לעשות. אין בדיוק - צריך לשקול עם הבחורים; השגריר הבלגי הגיע למקום ומבקש לשוחח עם שהב"ט.

07:50

יריב: השגריר מוסר ששר החוץ הבלגי רוצה לדעת מהי עמדת ממשלתנו.

שהב"ט: אנו מנהלים מו"מ ואיננו מוסרים על עמדתנו. תפנה אותו לראש הממשלה.

יריב: העתונות לוחצת ורוצה פרטים על המצב.

שהב"ט: אני מציע לספר להפ על הצלב האדום הפועל עתה בשטח. אינני רוצה שנספר על מה מדברים.

- 08:00 שר הבטחון משוחח בנל"ן עם ישראל ליאור ומבקשו להעביר לרוה"מ את מהלך מחשבותיו בין היתר הוא אומר לו שהדברים יכולים פה להתפתח מהר מאד. נציג הצלב האדום חזר מהמטוס מדוכא ועתה הלכו עוד פעם לבקר את האנשים ולדבר עם החוטפים. בכוונתנו לסחוב את הענין עד הערב, בתקווה שהם יותשו גופנית ונפשית וירצו להיכנע או שנצטרך לפעול גם בשעות החשיכה. אך ייתכן שנגיע עוד בשעות היום למצב שיחייב אותנו לפעול מיד משום שהם הולכים לפוצץ המטוס.
- יכול להיות שלפי שיקולנו נתפרץ למטוס, מתוך ידיעה שהם הולכים לפוצץ אותו
- יכול גם להיות שבתשובתנו השלילית לתיקון המטנס ולשיחרור 300 אסירים נחוש את הצורך בפעולה מצידנו.
- דעתי היא שעלינו לבצע פעולה צבאית, כאשר יגיעו מים עד נפש. אך תוך מגמה מצידנו לסחוב אותם כמה שאפשר עד לילה. אבל יכול להיות מצב שיחייב אותנו לפרוץ מיד, כיוון שעל חלק מדרישותיהם כבר אמרנו "לא". לסיכום אני מציע לדבר איתם על תיקון המטנס ולסחוב אותם מזה שעות. אם יש לרוה"מ מחשבות אחרות - מוטב שנדע עליהן קודם כדי שנוכל לפעול לפיהן.
- 08:10 שהב"ט רוצה לדעת מי עובד על המבצע.
- גנדי: זה הוטל על 269. הם חברה מצוינים.
- כסלו: שוב נכנסו עתה למטוס שני נציגים של הצלב האדום. הקברניט לוי עושה רושם בקשר של אדם שבור. זה לא אותו לוי מהלילה.
- 08.12 ממגדל הפיקוח מאסרים שאנשי הצלב האדום בדרך חזרה מהמטוס ושיש בפיהם רק תנאי אחד של החוטפים והוא - שיחרור האסירים.
- 08.20 תא"ל ישראל ליאור מטלפן ומודיע שדיווח לרוה"מ על שיחתו עם שהב"ט ב-08.00. הוא מודיע שב-10.00 מתכנסת ישיבת ממשלה ומבקש שמישהו יבוא לדווח. סוכם ששמעון פרס יטוס במסוק לירושלים. ליאור מוסר שראש הממשלה לא הסתייגה ממחשבותיו של שר הבטחון שנמסרו לה באמצעותו (ליאור).

שהב"ט: מה דעתכם על ענין תיקון המטוס ? זה יעזור לנו ?

08.25

רמטכ"ל: בודאי, שזה יועיל.

מוטי: בהחלט כן.

רמטכ"ל: אבל אני חושש שלא יתנו לנו לגשת למטוס בלי שנשיב להם

בענין האסירים. בזה הנך צודק (שהב"ט) בהחלט.

שני נציגי הצלב האדום חוזרים מביקור שני במטוס.

08.30

פרז: צמצא א המצב במטוס חמור ללא נשוא. מיזוג האויר אינו פועל

והחום מגיע שם ל-35 מעלות. ניסיתי לשכנע אותם שישחררו לפחות נשים

וילדים והשיבו בשלילה. הם שאלו רק "מה על שבויינו" ?

שאלתי אותם כיצד אתם מתארים לכם שחרורם ? הם השיבו: הנה רק עתה

נחת פה עוד מטנס סבנה וגם מטוסים אחרים חונים פה.

חזרתי לבעיית הנוסעים וביקשתי להתחשב בהם. אמרו לי שיש בידיהם

55 ישראלים. אז ביקשתי לשחרר את הזרים והם השיבו: "לא" ושוב

שאלה: "מה עם שבויינו ?" היה זה דו-שיח של חרשם.

התרשמתי שהם מתעייפים וגם מתחממים.

רמטכ"ל האם שאלו על אכל ומים ?

פרז: אני שאלתי והם אמרו שלא חסר להם ושיש להם מספיק.

הבחנתי בנשים שהלכו לתאי הבטחיות, אך הם לא איפשרו לגשת אליהן

ולשוחח.

ישנם במטוס ארבעה חוטפים, בהם שני גברים ושתי נשים. מפקדם אמר

לי: " עליך להביא לנו תשובות טובות". לידו עמד חברו, הצעיר ממנו,

את הנשים החוטפות לא ראיתי.

צוות המטוס ביקש ממני לשכנע אתכם ברצינות המצב והיחה להם ההרגשה

שאיננו עושה כמיטב יכולתי להסביר לכם את חומרת המצב.

אני מציע 3 נקודות להעלות בפניהם, אך שאני סולד משיגורן בשליחות

שהב"ט:

זו:

(1) להגיד להם שאנחנו מוכנים לשלוח להם את האסירים שהם דורשים

במטוסים זרים, אבל רק כאשר מצרים תפנה אלינו וחציע לשלוח

לכאן מטוס שלה, או של גורם ניטטרלי, וחקבע את העיתוי לכך.

אבל חילופי השבויים יהיו כליים יכללו את החזרת שבויינו ממצרים ומסוריה והחזרת השבויים המצריים והסוריים שנמצאים בידינו. לכם, אנשי הצלב האדום, יש פרטים ונתונים על כל השבויים וביכולתם לפעול בכיוון זה. אבל אם הם יוסיפו לעמוד על דרישתם המקורית לשחרור האסירים שלהם בלבד תהיה תשובתנו שלילית. לעומת זה, אם מצרים תהיה מוכנה להציע חליפץן כפי שהצעתי עתה, ואתם תבצעו זאת, נהיה מוכנים לדון בכך.

(2) אימרו להם שאנחנו נסכים לספק להם מיתקן מיזוג אויר ומכונאי שיחקין את המיתקן במטוס וכן מזון ומים.

(3) אם יעריכו חיובית את הצעתנו על חילופי שבויים - נתחיל בתיקון המטוס ונשלח מיד מכונאים לבדוק התקלות ולהתחיל בעבודה. עליהם לדעת שהתיקון יקח שעות רבות, כי יש צורך בחלפים, גלגלים ועוד.

הול: האם במסגרת ההסכם תהיו מוכנים לשחרר את האסירים שברשימה? שהב"ט: אנו מוכנים לנהל מו"מ.

נציגי הצלב האדום יוצאים לתחיעצות ביניהם. 08.50

סא"ל אריה בראון מעביר הדיווח בנל"ן לתא"ל ישראל ליאור.

פרס: שגריר בלגיה ונציגי סבנה שהגיעו עתה לישראל מבריטל אומרים שהם מעדיפים לראות את המטוס כאן בישראל מאשר בכל מקום אחר שאליו מתכוונים החוטפים להטיסו. כן רוצים הם להיות בתמונה באשר לתשלום "תמורה" - אם תתעורר בעיה כזאת. פרס יוצא לישיבת הממשלה בירושלים.

סא"ל בראון הודיע לתא"ל ליאור ששהב"ט מבקש למסור לרוה"מ 09.20

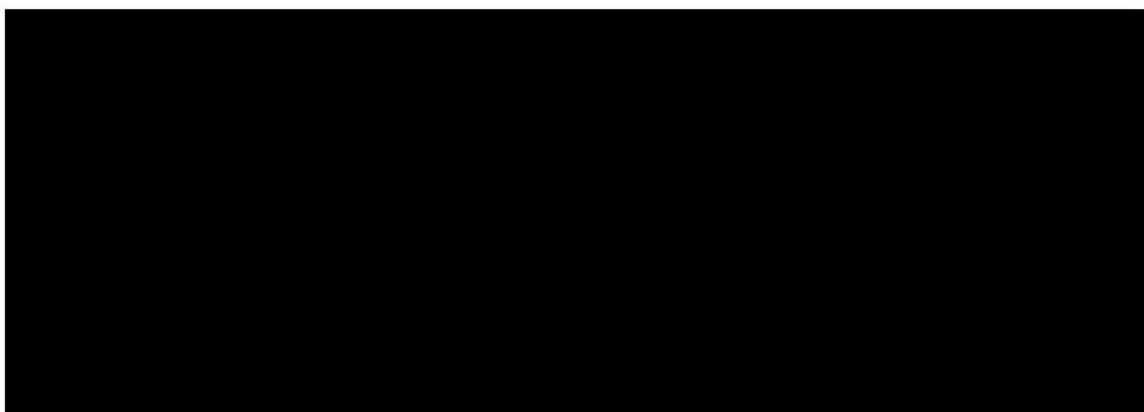
שמתקרבים לנקודת הרתיחה וייתכן שיהיה צורך להפעיל את הכוחות.

הול, נציג הצלב האדום, אומר שהעביר למרכזו בג'נבה את הצעת שר 09.25

הבטחון וכי ב-09.45 יהיה דיון בג'נבה בין נציגי הארגון בישראל, מצרים ולבנון העושים בצ'נבה.

בינתיים - אומר הול - קרה משהו. מתברר - הוא מספר - שארגון

הצלב האדום הבינלאומי קיבל הודעה מאירגון הצלב האדום הבינלאומי
קיבל הודעה מאירגון המחבלים "ספטמבר השחור" בבירות, עוד לפני
נחיתת המטוס בלוד, בדבר תנאים לשיחרורו. הנציג של הצלב האדום
בבירות, קאפל, קיבל הודעה בה דורש הארגון החבלני לצרף עוד שמונה
שמות לרשימת האסירים שבידי חוטפי המטוס.
השמונה הם: האחיות נאדיה ומרלין ברדלי, אוולין ברג', ברנו ברגר,
הזוג בורכהלטר, סאלח עלדי מוחמד שאהון ומוחמד אלהב עזאת. ההודעה
דורשת להעביר את האסירים שישוחררו לקהיר בלווי איש הצלב האדום
ובקהיר יקבלו הוראות חדשות לגבי גורל המטוס החטוף עם נוסעיו.
כל זה נודע לנו, בלי לדעת הצעותיך - אמר הול לשהב"ט.
שהב"ט: אני לא ביקשתיך ליזום משהו בג'נבה, אלא להציע לחוטפים. לא
הצעתי לך לפנות למצרים, אלא אמרתי לך להעביר דברי אל החוטפים ושהם
יבקשו את המצרים לפעול למענם.
הול: אני רוצה לחקן את עצמי ולהסביר שבג'נבה יהיה דיון פנימי אצלנו
ולא עם מצרים אן גורם חיצוני אחר.
בדיון ישתתפו הנציגים בוזואר (במצרים) דהלוז (בישראל) ומוניאר.
הפגישה נקבעה ל-09.45 הבוקר.
שהב"ט: אני עוד פעם מבקש לא ליזום דבר אצל המצרים.
09:30 שהב"ט מספר שהודיע לישראל ליאור על התקרבות הזמן שבו נצטרך לפעול.
רמטכ"ל: אם אפשר יהיה למשוך זאת עד ללילה - יותר טוב. (הוא משוטט
על דף נייר את אפשרויות הגישה למטוס ומדגים על דגם זעיר של מטוס
בואינג 707 זהה למטוס החטוף את הפריצה לפתחים).

שהב"ט:

אותי מעניין אם מבחינת לוח הזמנים וההכנות שלנו אנחנו עומדים טוב.
רמטכ"ל: אמרתי להם להיות מוכנים ב-10.

תא"ל אפרת: הרמטכ"ל, אתה פוסל ההאנגר לביצוע הפעולה?
רמטכ"ל: כן.

09.45: נציגי הצלב האדום חוזרים מהמטוס.

פרז: התרשמתי הראשונה - הם מאד מתעייפים וזו הפעם הראשונה שהיה לי וויכוח
עמם. נסיתי לשכנע אותם אך תשובתם היתה קודם כל - שיחרור האסירים. גם אם
מצרים וסוריה יסכימו לחילופי שבויים כלליים הם יעמדו על עדיפות לאסירים
שלהם.

מובן שיסכימו במקרה כזה לכל השאר כמו התקנת מיזוג אויר ותיקון המטוס.
שהב"ט: כבר אמרתי לך וזו תשובתי היחידה: אם הם יפנו למצרים שיסכימו
להציע לנו חילופי שבויים ולהעמיד לרשות זה תחבורה (מטוסים) והמצרים יסכימו
לזה - אוכל להביא זאת לדיון בממשלה. אך עליהם לדעת שאנחנו ממתינים לתשובת
מצרים, שהיא מוכנה לתנאים אלה. רק אז נביא זאת לממשלה שלנו.
אבל אם הם רוצים עתה תשובה שישראל מוכנה לשחרר האסירים ולשלוח אותם לקהיר
במטוסים תשובתנו היא שלילית. אם אינם רוצים צאא בינתיים מיזוג אויר ותיקון
המטוס - אין מה לעשות.

חשובת מצרים צריכה להיות - פניה מצדה לבצע חילופי שבויים כלליים תוך
העמדת אמצעי תחבורה לצורך זה.
פרז: הרי למעשה הם מקבלים הצעתך.

שהב"ט: זה לא כך. לא ניקח שום אסיר מרשימתם כדי לשלחו למצרים, עד אשר
מצרים תפנה ותסכים להצעתנו רק אז נביא ~~אמצע~~ זאת לממשלה.
פרז: הם שואלים מה אתם מערבבים מצרים בתוך העניין שלנו. אנו מעוניינים
בעמנו - בפלשתינאים.

ראיתי את הנוסעים. הם עייפים אך שקטים. שחי הבחורות (המחבלות) יושבות בחלק ~~אחורי~~ האחורי של המטוס.

הול: ראיתי חיילים בסביבת המטוס.

שהב"ט: אבל ראיתם טרוריסטים בתוך המטוס עם נשק וחמרי נפץ להפעלה, ואנחנו צריכים להבטיח חיי אדם.

הול: אבל אנו רוצים חופש פעולה לאנשינו במטוס.

שהב"ט: אם הנך רוצה שנרחיק את חיילינך משם - תשובתנו היא שלילית.

הול: אבל אולי אפשר להרחיקם מהמטוס, שלא ייראו על ידי החוטפים.

שהב"ט: אני אחראי למה שאני אחראי. אם אתם מוכנים לפעול בחנאים כאלה - בבקשה. או לא מתכוונים להזיז משם אף חייל.

הול: אם כך, אצטרך לדווח למטה שלי בד'נבה.

10.10 ט"א"ל בראון דיווח לתא"ל ליאור לקראת ישיבת הממשלה.

10.20: אחרי התייעצות עם המטה של הצלב האדום בג'נבה ביקש (הול התחייבות מצידנו

שכל עוד אנשיו במטוס לא ייעשה שום דבר מצידנו.

שהב"ט: אנו מאד נזהרים שלא להפעיל כח בהשתלטות על המטוס, כי אם אחד מהם

יפתח באש יכול לקרות שואה במטוס. אנו נפעיל כח רק אם ניווכח שזה חיוני

מאד להצלת חייל האנשים במטוס. זהו הקריטריון המנחה אותנו, ולא חשוב לי

מי יהיה אותה שעה במטוס, בתי או אתה. אבל נעשה זאת רק אם נהיה משוכנעים

מאחורי שזהו הכרח של הרגע האחרון.

הול: כדי למנוע אי הבנות, בקשר להצעתך על חילופי שבויים כלליים עם מצרים

וסוריה, האם היא כוללת גם את 300 האסירים שברשימת החוטפים?

שהב"ט: זו לא הצעתנו למצרים. תשובתנו לבצעתם היא שלילית. במה ששייך

לדרישתם לשלוח 309 אסירים לקהיר. אך אם יסכימו שיהיו חילופי שבויים

כלליים, ומצרים מסכימה להציע זאת וגם להעמיד לרשות מבצע זה אמצעי תחבורה -

אזי ישנן שתי תשובות לכך:

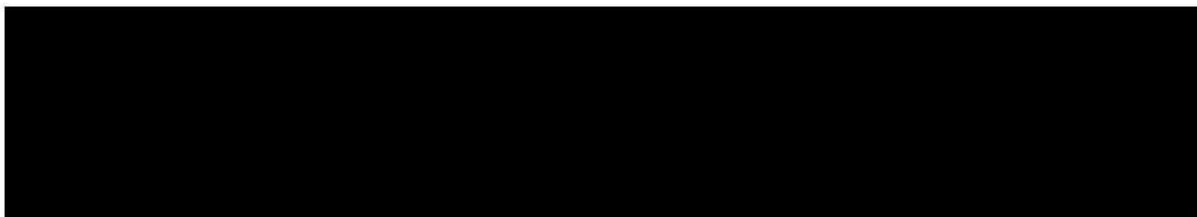
(1) אם הטירוריסטים במטוס והמצרים, שידברו גם בשם סוריה, יציעו לנו מה ~~שאמצא~~

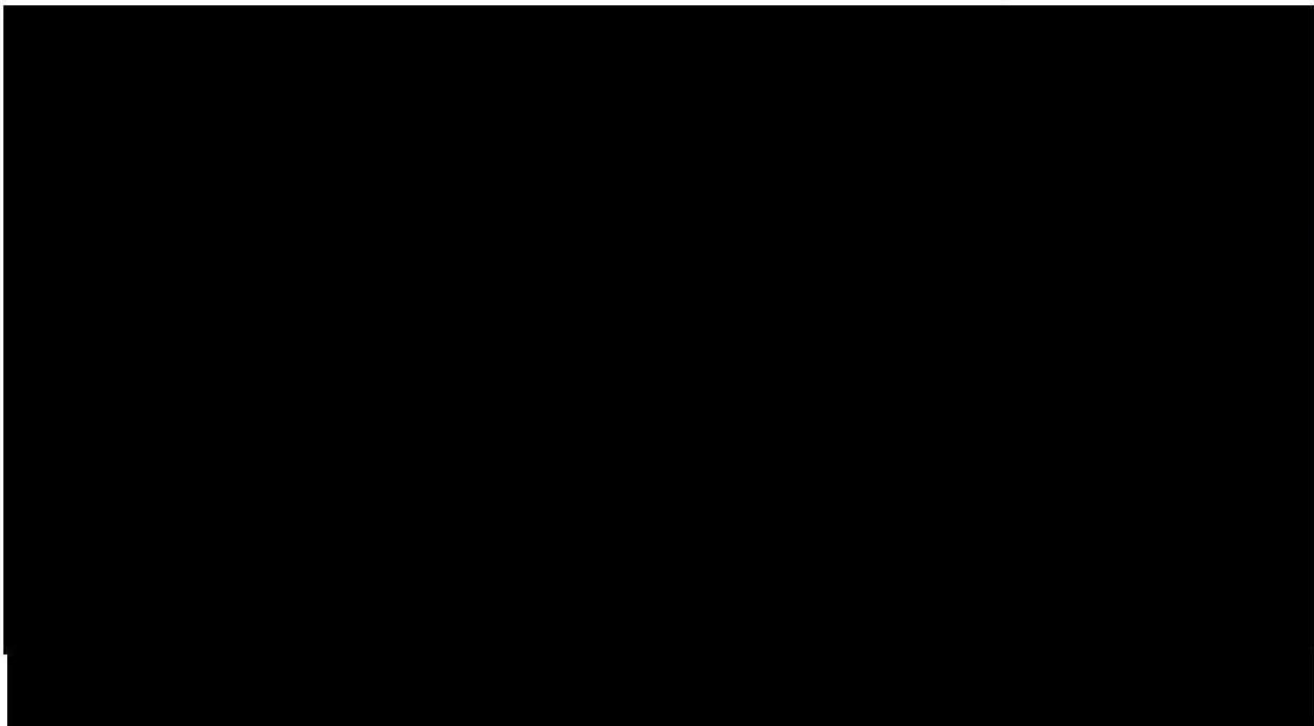
שאמרתי - אביא זאת לממשלה ואני מבטיח שהחלטתה תהיה מהירה.

(2) אבל אם הטירורטיסים עומדים על שהם והמצרים מסרבים גם הם - אז תשובתנו

תהיה שלילית ולא אביא זאת לממשלה.

- 10.30 אריה בראון דיווח על השיחה לישראל ליאור.
- 11.15 פרז שוב חזר מהמטוס ואומר שהחוטפים רוצים רק שחרור האסירים שלהם.
שהב"ט: התשובה היא - לא.
- פרז: האם יוכל שגריר בלגיה לדבר עם הקברניט ?
שהב"ט: זה לא ענייני אך התשובה - לא.
- פרז: החוטפים נתנו אולטימטום של שעה אחת בלבד.
שהב"ט: אני חוזר ואומר התשובה שלילית.
משה לגנדי: חכינו את האנשים ל-45 דקות.
- 11:25 אריה בראון מדווח לישראל ליאור על השיחה עם פרז.
- 11.35 אריה שלו: היתה שיחה של הצלב האדום עם ג'נבה. מג'נבה אמרו להם :
(א) תשארו במקום ;
(ב) אל חגשו למטוס שנית, אלא אם יש מישראל תשובה שונה או הודעה כלשהי.
- 11.45 שלמה לאחר תיאום עם משה מודיע לצלב האדום, כי בעוד כמה דקות המטוס
ישאר ללא אור. יחידת האור שחברנו בשעה 1 בלילה ~~אצא~~ תשאר עוד מעט
בלי דלק. ייתכן שבגלל זה לא השיבו על פנייה באלחוט. אני מציע, שתציעו
להם החלפת הכוח.
- פרז: זה לא למה שהם מצפים עכשיו. הם עצבניים, משוגעים
שלמה: הם לא מחכוננים להתפוצץ לפני שיתנו הודעה אחרונה. התראה אחרונה.
ואפילו לא יכולים לעשות זאת, אם לא יהיה להם מכשיר קשר.
הול: תן לנו שהות להתייעץ בינינו.
- 11:50 פרז מודיע, שסוכם שיצא מחדש למטוס.
- 11:50 תא"ל שלי: מהמטה של הצלב האדום בג'נבה ניתנו הנחיות לנציגים כאן
לבקש הפחייבות פורמלית שלא נפעיל כוח כל עוד הם יטפלו ויהיו במטוס
עם זאת ציוו עליהם להמשיך במגעים.

12.05 שמעון פרס חוזר מדיון הממשלה ומודיע: הממשלה מסכימה לשחרר

4 החוטפים. קבלו החלטה לא לשחרר אסירים. אם יהיה צורך בפעולה -

יש היתר לפעול.

לפי הדווח של שמעון, השרים קול, גלילה וחזני בעד להציע הכללת

מספר אסירים והחלפתם בשבויים.

שר התחבורה הביא איתו את החלטת הממשלה.

12.15 מהמגדל מודיעים שהנציגים ירדו מהמטוס יחד עם הקברניט לוי והם

מתקרבים לבנין הראשי.

12.25 הקברניט מיוזע ומרושל, בלתי מגולח ונרגש, נכנס לחדר בלוי. אנשי

הצלב האדום ולוחץ ידי שהב"ט שיצא לקראתו, לדלת, ומגיש לשהב"ט

חופן גרגירי חמרי נפץ בצבע ורוד, שזוהה כט.נ.ט. מאיכות טובה.

משה: אני רוצה להגיד לך ...

הקפטן מתפרץ, אני רוצה לומר לך שהמצב הוא חמור.

משה: תן לי לדבר, אני כאן הגנרל ואתה בסך הכל קפטיין.

הטייס: אני מוכן מיד להחליף אתך חפקידים, תהיה אתה הקפטיין במטוס,

ואני גנרל כאן...

משה: קודם כל, לפני שאני מתחיל, אני רוצה להודות לך על התנהגותך

במשך הלילה.

הקפטיין לוי: תודה לך, מצטער שאנחנו נפגשים במסיבות כאלה.
המצב מיואש, ישנם שני גברים בין החוטפים - קפטיין קמאל, הוא מבוגר יותר
ויותר רציני, והשני צעיר יותר, פאנאטי, ניסה אפילו פעם לפוצץ את המטוס,
בשלב מסוים, הצלחתי לשלוף ממנו את האקדח. רציתי להרוג אותו, אך האקדח
לא פעל. וישנן שם שתי צעירות, מאד פאנאטיות, מאד עצבניות. יש להם שתי
חבילות עם חומר נפץ, אחת עם 10 ק"ג. אחת החבילות היא מאחורי המטבח,
והשניה - במזוודה קטנה של "מייק אפ" של נשים. כל המטענים מוכנים לפיצוץ.
לכל אחד מהם רימון יד, לגברים יש גם אקדוחים. הם אינם זהירים ביותר
ואינם עירניים ביותר, אינם מבינים בטכניקות ובמכניזם של מטוס. הצלחתי
להשאיר את הדלת למטה פתוחה. שכנענו אותם לפחוח חלונות לאורור. הם אינם
יכולים לראות דבר שבא אחורנית מהמטוס. הם כל הזמן מסתכלים קדימה ולא
לאחור. נערה נמצאת ליד תא הטייס והשניה - מאחור. אם אתם תכנסו למטוס
מאחור - אנחנו בתא הטייס נחטוף את הכדורים של החוטפים.
הרושם שלי הוא, שהם נורא "דדיקייסד" למטרתם. לא ילכו הביתה בלי לבצע
את המשימה. לא איכפת להם דבר לגבי מצרים או סוריה, שום הצעה של חילופי
שבויים סוריים ומצריים לא תשכנע אותם. הם מספרים שוב ושוב על הזמן הקשה
שעברו בארץ ישראל.

לדאבוני וזה החלק הטרגי ביותר שעלי לספר לכם: גם אשתי נמצאת

במטוס. היות במקרה יום הולדתי ה-50, ולקחתי את אשתי אתי לעשות טיול
בתל-אביב. החוטפים אינם יודעים על כך, אסור שידעו על כך, בל ינצלו אותה
כבת-ערובה. עליהם להתיר לי לחזור למטוס עם הסכמה לשחרר עצורים, כי אם
הם יקבלו תשובה שלילית - הכל גמור. אני יודע שאתם לא יכולים לעשות את
זאת אבל אתם יכולים להבטיח המטוס טעון תיקון.

משה: ראשית, ניתן לך לחזור מיד.

אנחנו רוצים להציל את הנוסעים, זאת השאיפה העיקרית שלנו.

יש שתי נקודות: שחרור העצורים, וזה יקח זמן לארגן, הבאתם והסדרת כל הטיפול
בהם, והשניה - מטוס למשלוח העצורים.

לוי: הם אינם טכנאים, הם אינם מבינים למה סוחבים אותם בענין התיקונים.

משה: האם ניתן לחבר את תיקון המטוס עם פעולה צבאית?

לוי: הם רוצים את תיקון המטוס בכל מחיר.

משה: האם אפשר להיות בטוח ב-100%, אם נבטיח לשחרר עצורים ונביא הנה קבוצה לצרכי הגנה בפניהם, יסכימו לגשת לתיקון המטוס לאלתר? לוי: אני חושב שהם יהיו מוכנים לתיקון מידי וטיפול נאות במטוס, חשמל, מים ומזון.

משה: תודיע להם כי בעוד שעה - שעה וחצי נביא את המחבלים, ונשלח מכונאי לבדוק את המטוס.

לוי: מה יקרה אחר כך, האם תתקנו את המטוס?

משה: בוא נדבר בשלבים. כרגע זה מה שאני מציע לך.

לוי: הייתי רוצה לדעת מראש מה התכנית שלכם.

משה: אנחנו נתיעץ בינינו. אל תעזוב את החדר. תתכבד בינתיים בקפה שהביא לך.

12.30

שר הבטחון, שר התחבורה, הרמטכ"ל, זאבי, גזית עזבו את החדר, בו נשאר הקברניט לוי, נציג הצלב האדום פרז, שמואל כסלו, יוסף הרמלין, פנחס קופל, בני דוידאי ונפתלי לביא.

לוי: (בהתרגשות רבה) מציג פתק שהביא עמו קברניט סבנה, אליס, שנחת בלוד אותו בוקר, בו הוא מוסר לו ד"ש מבתו סוזן בת ה-16. "בקשתי היחידה מכם היא לדאוג לחינוכה של בתי ואחיותיה, אם אני ואשתי נעלה באש במטוס זה", פנה לוי לנוכחים בחדר. קופל ניסה להרגיעו ודוידאי אמר שהוא עצמו יחנך את בתו. אך לוי עמד על חומרת המצב וביקש תשובה. כסלו הבטיח לדאוג לחינוך הבת. לוי: תודה רבה לכם.

[REDACTED]

שמעון: צריך לתת את ההבטחות ללוי, ואלה תנאים שלנו. לשים דגש על טיפול בנוסעים וכל הנוסעים.

דרו: אני מציע להגיד להם שהבטחנו לאסוף עצורים, הם יגיעו עד 17.00. מציעים בינתיים לגשת לתיקון. אם יסכימו - לגשת לביצוע בלי לחכות

[REDACTED]

שלמה: אני מציע שנגיד, שאנחנו לא סומכים עליהם בענין הטסת שני המטוסים לקהיר עם הנוסעים החטופים. אנחנו רוצים לבצע את החליפין כאן, ויחזרו באותו מטוס עם העצורים המשוחררים. זה יקל לשכנע אותם לקבל את הסכנאים לתיקון המטוס וזה יקל על שיחת כוח ההשתלטות. אפשר לשכנע אותם שכל העסק הזה ייעשה בחסות הצלב האדום.

מוטי: להצעתו של דרו - אין שום יתרון לבצע עם קבוצת תיקונים בלבד. גנדי: אני בעד פעולה באור היום. בלילה לא נראה ואפשר להרוג סחם נוסעים.

משה: אנחנו מביאים בפניהם הצעה לעיסקת חבילה. והתנאי לכך - שהסכנאים יתחילו מיד לעבוד.

[REDACTED]

חזרה לחדר השני לשיחה עם לוי.

12.45 משה: אני מציע שאתה תחזור עכשיו למטוס ותאמר להם שאנו מחכים להודעה, שאם נשחרר את העצורים שלהם, הם יסכימו לתקן את המטוס ולהכניס מזון ומיזוג אויר.

משה: בסדר. מעשית נתחיל לרכז פה עצורים. תוך שתי שעות ננסה לשכור מטוס אחר להססת העצורים. הם יוכלו לראות אותם ולדבר עם העצורים.

לני: הם לא יסודיים כל כך, אין להם שום תכנית במו"מ, הם לא יספרו את העצורים.

משה: אם הם יסכימו לכך - ותודיע לנו באלחוט שכל זה תקין - נשלח את המכונאים לתקן את המטוס ונביא גם מזון ושתייה. ברור שיידרשו מספר שעות טובות לתיקון המטוס.

לוי: שימו לב, כאשר תחליפו את הכוח, תשאירו את מכונית הכוח הקודמת במקומה ושימו עליה משהו שנוכל לקפוץ החוצה על מזרון או משהו אחר.

אני יכול לדבר עם המחבלים מכאן באלחוט? הם נורא עצבניים, אני לא רוצה למתוח אותם יתר על המידה.

שהב"ט: מוטי וכסלו - קחו אותו למגדל. נפתלי - רשום את השיחה שלהם. במגדל הפיקוח בלוד.

13.00

לוי (למטוס): יש לי הבטחה גדולה. הם מסכימים לדרישותיכם ולשחרור האסירים. תאמר להם שמכינים מטוס שיקח את האסירים לקהיר ואני חוזר מיד למטוס.

רפאת: מה עם תיקון המטוס?

לוי: הבטיחו לי לשלוח מזון ושכנאים לתקן את המטוס.

רפאת: טוב, תודה. האם רוצים להחליף לנו גם את הגנרטור לכוח מהקרקע?

לוי: כן, הם מוכנים.

רפאת: טוב, נמחין לשובך למטוס.

שיחה עם רוה"מ בטלפון:

12.50

משה: היה כאן טיים לוי. הסכמנו לדבריו. קודך כל המטוס הוא לדברי הטייס עם חומר נפץ מוכן להפעלה. החוטפים מתכוונים ברצינות לכל מעשה נורא. הם פאנטיים וכו'. הוא הביא דוגמה של חומר הנפץ שיש איתם. הוא הציע ואנחנו הסכמנו:

(א) שאנחנו נבטיח - והוא אמר שהוא יודע היטב שלא נבצע זאת - שחרור האסירים. זו זמנית נביא אסירים [redacted] מסוס [redacted] זר [redacted]

(ב) הוא הציע לשלוח טכנאים, אוכל, מים וכו'. הוא נתן לנו את כל הפרטים על המטוס.

[redacted]

אם הם ישנו את דעתם ואם הם ירצו לשמוע קודם שהאסירים באים לקהיר - אז אין שום דבר. אבל אם הם יסכימו שטכנאים שלנו יתקרבו עכשיו למטוס - לוי נתן לנו מלוא הפרטים על המטוס, על החלונות והדלתות - כל זה בתנאי שנוכל להתקרב למטוס עם קבוצת העבודה. אז כרגע אולי ישנה אפשרות טכנית קלה יותר להשתלט על המטוס, מאשר בלילה. חוץ מזה לא דברנו עם הצלב האדום. ההסכם הוא עם הטייס בלבד. הוא עלה למגדל הפיקוח ומודיע להם שהישראלים קיבלו את הצעתו. הצלב האדום מדבר עם ג'נבה. דרך אגב, אשתו של הטייס במטוס. אחמול היה יום ההולדת ה-50 שלו והוא לקח אותה איתו.

12.50 שלמה בשיחה עם אנשי הצלב האדום. מבקשים רשות לדווח לג'נבה על פרטי ההסדר שסוכם עם הקפטיין לוי.

שלמה: אנחנו מתנגדים לכך קטגורית. בשלב זה ההסכם נעשה עם הקפטיין של המטוס ולא עם הצלב האדום. ואנו מתנגדים לכך שתעבירו אינפורמציה לצלב האדום בג'נבה.

הול: (ראש המשלחת של הצלב האדום) אומר - נקבל את הדין. לא נדווח לג'נבה.

12.55 הגיע אישור ממגדל הפיקוח שהמחבלים נתנו תשובה חיובית ללוי להסדר.

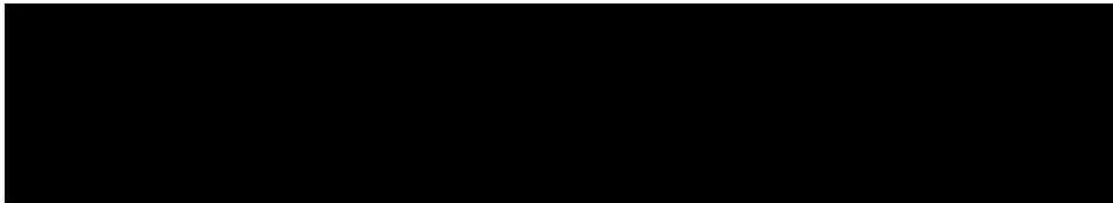
מוטי מדווח: לפני שהקפטין לוי יצא חזרה למטוס הוא אמר לי -
אם יקרה לי ולאשתי משהו - קחו את האופוטרופסות על בתי בת
ה-16, וחנכו אותה בישראל.

דיון על הפעולה

13.10

הביצוע - קודך כל הוא על ידי האיש המפקד במקום, ושום תיאום מכוון
ושום הפעלה על ידי "קליקים" או דבר אחר. האיש במקום הוא ישקול
בענין הביצוע.

משה בטלפון לראש הממשלה: לוי סיפר שיש לו בת שהיא בת 16 והוא
ביקש, אם הוא ואשתו ייהרגו, שניקח אפוטרופסות עליה ונחנך אותה כאן.
משה: מתי יהיו מוכנים לקבל את קבוצת העבודה?
מוטי: תחילה הם רוצים חזרה את לוי. הוא נאמן על החוטפים.

משה: בשיחה חופשית - עכשיו, מסביב לשולחן יושבים כמה חבר'ה, כמו
דרו, גנדי, מוטי וחושבים ודאי: לו הייתי אני שם בעת הביצוע של
ההשתלטות על המטוס, הכל היה בסדר. לסמוך על 269 - מי יכול לסמוך
עליהם! נכון? כך אתם מחשיבים את עצמכם לעומת הנוער?

נכנס דה-פסס - מנהל מחלקת המורח התיכון במשרד החוץ הבלגי, לאחר
שקיים שיחה עם שמעון פרס. נלווה נסים יעיש ממשרד החוץ. הוא מודה
למשה על טרחתו בכל העניין, הוא מספר כי קיבל תדרוך משמעון בכוקר,
והוא רוצה לומר שני דברים:

13.20

א) אנחנו מעריכים כל מעשיהם, המטרה שלנו זהה לזו שלכם - להציל
נפשות. הנוכל לסייע במשהו, ודאי לנו קשרים יותר טובים עם שכניכם
מאלה שלכם. מספר, כי ניסו להתקשר עם החוטפים דרך אלג'יר, מצרים
ולבנון. התשובה שקיבלנו היא - שהם אינם מעריכים שיש להם השפעה על
ארגון החוטפים.

ב) אני רוצה לדעת מה המצב במו"מ שאתם מנהלים כעת. עלי כס להביין

שממשלתי מאד מודאגת ורגישה לענין. קבלתי תדרוך על ידי משרד החוץ,
על ידי משרד התקשורת.

משה: חוששני שלא אוכל לומר לך הרבה. אצטרך להשתמש במינוח פחות מפורט.
הצענו הצעות שונות וקבלנו הצעות נגד שלא הסכמנו להם. והצענו להם כעת
נוסחה נוספת, והקפטינן נמצא כעת בדרכו למטוס עם הנוסחה.
זה איננו מו"מ, זה יותר מיקוח. אני מקוה שנגיע למשהו שאפשר יהיה למצוא
פתרון לבעיה.

המטוס כרגע מקורקע, איננו יכול לטוס, אלא אם יעבור טיפול יסודי.
אני מעדיף להסתפק כעת בדברים אלה. אינני יודע אם יש התקדמות באמת.
הלוואי ויכולתי לומר לך שאני מרגיש יותר טוב כעת. אינני יודע כיצד הם
יגיבו. הם פנטיים ויכולים לצאת מדעתם בכל עת.

דה-פסט: אני מביין, אם יושבים פה שני שרים ומיטב הגנרלים של צה"ל -
אני מביין שאתם מתייחסים לכך במלוא הרצינות.

משה: מה שיותר רציני משני שרים והרמטכ"ל - זה ארבעת החוטפים במטוס.
שמעון מדווח על מה ששמענו לגבי המצב במטוס. איך שם חולים ואיך מצב
קשה במיוחד, בין הנוסעים.

דה-פסט: האם אתם לוחצים עליהם כדי להנמיך את הארוגנטיות שלהם?
משה: אני מקוה שנמצא פתרון.

אינני מאמין שאתם תוכלו לסייע לנו במשהו, לא במגע עם הערבים ולא
בהצעה כספית, לשחד אותם. זה ענין בין 4 החוטפים וביננו. כל דבר מחוץ
למעגל זה של 3 הק"מ שביננו למטוס לא יוכל לסייע.

דפס: אם תהיה סבורים שנוכל לסייע במשהו, אם נוכל להפוך את המו"מ
מפוליטי - לכספי - הודיעוני.

משה: עד כה אין ענין כסף מעורב בפרשה. נשמח לכל רצון טוב שלכם,
בינתיים זה לא עומד על הפרק.

דפס: אני מצטער שלא יכולתם למסור לי יותר. (יוצא)

13.30 משה - לכסלו: בעוד עשר דקות חתקשר עם לוי לחשאל אותו אם אפשר לשלוח את "יחידת הכוח".

13.40 כסלו: לוי מודיע שאפשר לשלוח את יחידת הכוח.

משה: קדימה.

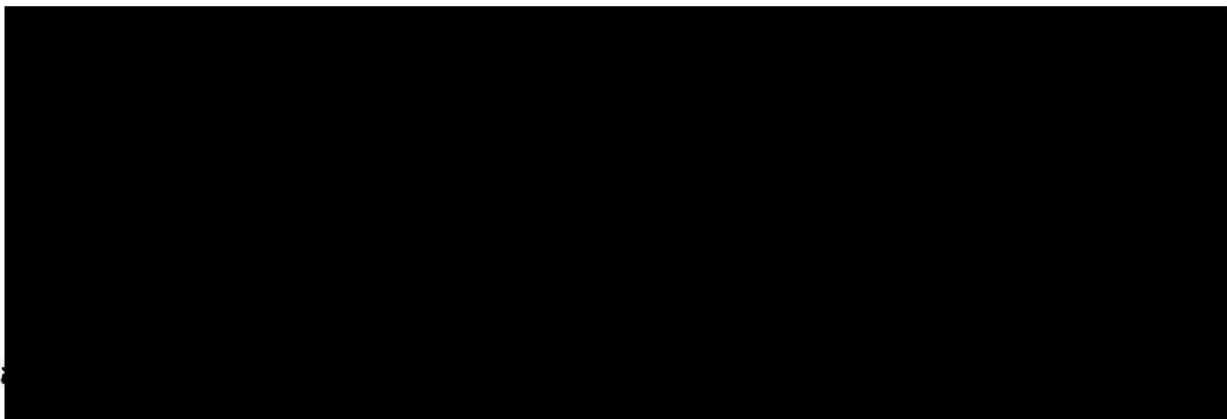
לו פעלנו בלילה בלי הצלב האדום והיו תקלות בביצוע, ומבלי שניהלנו מו"מ מוקדם מה היו אומרים לנו? הם בקשו רק את הצלב האדום, איך היינו מסבירים למה לא נסינו לנהל מו"מ?

מוטי: לאהוד (מפקד המבצע) מיחידה 269 ולעוזי דייך (בנו של זוהר) יש תכנית להתנפל על הבחורות ולתפוש אותם בידיים שלא תוכלנה להפעיל את המטענים.

13.45 נכנס פרז, שחזר מהמטוס, ומודיע: יש בשורות טובות יותר - הם מחכים לסכנאים שיבואו לתקן את המטוס. מתכוונים לאפשר למהנדסים של הצוות במטוס לסייע למכונאים. הרשו לי לדבר עם הנוסעים, ראיתי אותם, כולם יותר רגועים, הן הנוסעים והן המחבלים.

הצעתי להם לגשת לשחרור חלקי של הנוסעים. הם השיבו לי, כאשר נראה את האסירים - נסכים לשחרר את הילדה. הוא תקע לי כפו על כך. שאלו אותי אם אפשר להביא סכנאים של "אייר פרנס" שיפעלו לחיקוק המטוס? משה: אנחנו יודעים בדיוק מה התקלות במטוס, יקח לנו עוד שעה לארגן את המכונאים. בינתיים נחליף את יחידת הכוח. אולי נספיק לשלוח מזון ומשקה. נעשה בדיוק מה שהבטחנו.

פרז: הם אינם רוצים לדבר עם האסירים, מספיק להם לראות אותם. דדו: יחידת כוח חגיע מיד למקום. המזון יהיה מוכן ב-14.15. הסכנאים יהיו בסביבות 15.30. האסירים יהיו מוכנים בערך באותו זמן.

[REDACTED] 14.30 שהב"ט דיווח על ההתפתחויות לרוה"מ.

כסלו: כנראה שלא נשאר כוח ביחידת הכוח, אין קשר אלחוטי.

[REDACTED] 14.05 שר הבטחון מדווח על ההתפתחויות לרוה"מ.

משה: הקפטיין הציע להביא מטוס זר בסמוך למטוס סבנה.

דדו: הכל מוכן. לא כדאי להביא את המטוס, אלא אם יבקשו את זה.

משה: כאשר נקבל קשר עם המטוס, נשאל אותם אם רוצים לראות את המטוס.

[REDACTED] אחם תכינו תכנית פעולה טובה, כל היתר לא חשוב.

[REDACTED] 14.05

[REDACTED] 14.30 כסלו: המזון מוכן למשלוח.

מוטי יוצא לבדוק עם הרמטכ"ל ועם גנדי אם מוכנים לשלוח להם מזון מיד.

דווח על שיחה נוספת של פרו עם ג'נבה. 14.40

הוא היה במטוס, האוירה שם רגועה יותר. הוא ראה ליד המטוס הרבה חיילים

עם נשק; הוא - פרו - לא מוכן לצאת יותר למטוס בתנאים אלה.

שיחה של שלמה עם הול ופרו: 14.50

הול ופרו: סלקו את הצבא מקרבת המטוס;

שנית, אנחנו מבקשים רשות להודיע לג'נבה פרטים על מה שהוסכם.

שלמה: לפחות אתכם צריך להיות מוסכם שהדבר הטבעי ביותר זה להחזיק

צבא בכוננות. כל רגע יכול להתפתח מצב חמור במטוס או סביבו, לחילוף

פצועים או דבר אחר. המחבלים יכולים להיות עצבניים בענין זה, וזה

טבעי אך לפחות אתם חייבים להבין את השיקול שלנו. הצבא נמצא בטווח

של קילומטר כמעט מהמטוס.

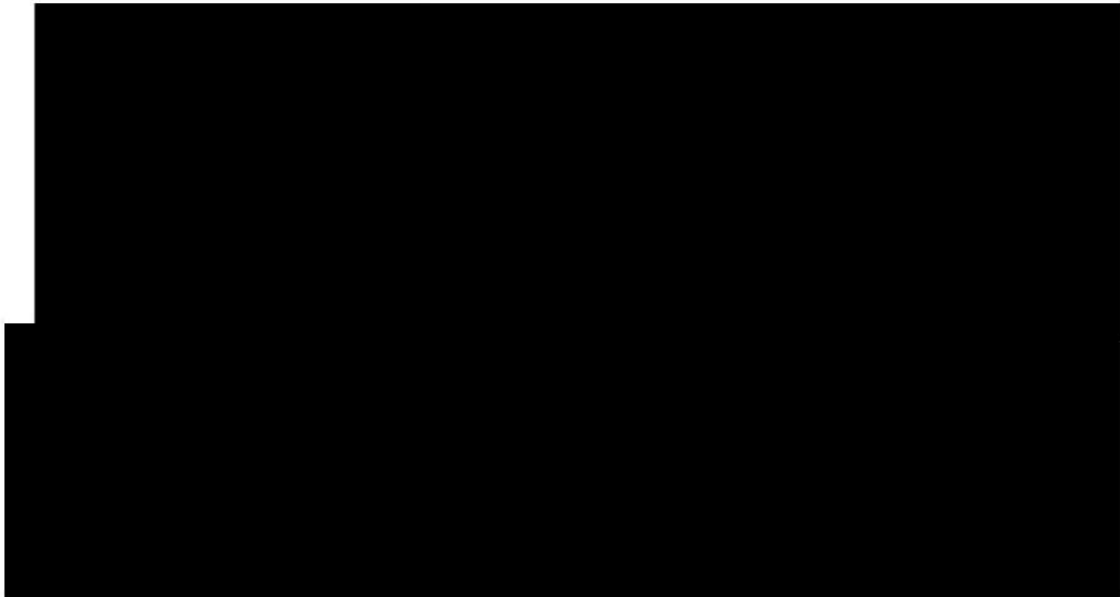
באשר להודעה לצלב האדום בג'נבה על כל המו"מ - אני חוזר ואומר:
בהחלט - לא. גם לאנשינו וגם לבלגים לא מסרנו, ולא ייתכן שג'נבה
תדע ותפיץ את הדברים בכל מקום.

פרז: בסדר. אני יוצא לדרך עם המזון.

שהב"ט: אני מניח שהכל מוכן ושאתה, דדו, בטוח שבעוד שעה, היינו
ב-15.30 הכל יהיה מסודר. אם יש לך ספקות - נמתין עוד קצת זמן.

העיקר שנשמע מהמטוס את שני

הקליקים (הסימן המוסכם עם לוי), כאשר הבחורים דרוכים במקום.

שהב"ט עולה למגדל הפיקוח להקשיב לתקשורת עם המטוס ולשמור קשר
עין עם הנעשה סביבו. באולם הסרמינל גוברת מהומת הקהל. עיתונאים
זרים ניזונים משמועות על שחרור אסירים ומאמינים שאכן השיגו
החוטפים מבוקשם. אולם כמה מהכתבים הישראליים הריחו משהו העומד
להתרחש ומנסים להגיע להאנגר של אל-על, שם הבחינו בתנועה רבה
של אנשי צבא ובתכונה לא רגילה.

15.00

שוב במגדל הפיקוח.

15.15

כסלו מודיע באלחוט למטוס: המזון יצא ברגע זה יחד עם הצלב האדום.
הטייס: מה עם קבוצת התיקון? הם שוב עצבניים.
כסלו: נשתדל תוך חצי שעה - שעה בערך.
משה: התקשרו עם הרמטכ"ל ובקשו לזרז את ההכנות ככל האפשר.

מוטי מספר על התירגול האחרון שנעשה על בואינג, שלא לקח 20 שניות להתפרץ פנימה למטוס.

משה: צריך לשאול את יונה אפרת, רמ"ט פיקוד מרכז, אחראי לפעולה מטעם הפיקוד, אם אפשר להודיע שיש כבר אצלנו קבוצה של אסירים, ואם הם רוצים לראות אותם?

קצין אג"מ פיקוד מרכז מדווח:

יונה אפרת מבקש לחכות עוד כ-20 דקות בענין האסירים.

הודעה מהמטוס: לא נחיר הכנסת מזון למטוס עד שלא יגיעו המכונאים. 15.20

משה: (לדדו) - באלחוט - המחבלים עצבניים, לא מוכנים להכניס מזון עד שהמכונאים יגיעו.

דדו: המכונאים מוכנים, עולים על רכב.

משה: נודיע לצלב האדום שהכל מוכן.

15.25

כסלו - באלחוט: המכונאים יצאו לדרך. ישנם 17 איש.

15.30

אריה בראון מדווח לישראל ליאור על יציאת המכונאים.

שלמה: (למשה) כדאי להרגיע את המתח, להודיע להם שקבוצה ראשונה של אסירים ישנה, אם הם רוצים לראות אותם.

- 15.36 המכונאים עצרו - לא ברור לנו למה!
יונה אפרח: האסירים מוכנים לזוז.
[REDACTED]
- לוי שואל באלחוט: האם המכונאים נמצאים כבר בדרך?
כסלו: חיובי.
15.40 המכונאים נראים שוב בתנועה.
משה לכסלו - תודיע שהטכנאים בדרך.
יש לנו מטוס מוכן ויש לנו אסירים מוכנים. הם רוצים לראות
את האסירים?
15.43 כסלו שואל את לוי: האם רוצים לראות את האסירים?
הטייס לוי: האם ניתן להביא אסיר למכשיר?
כסלו: כן. יקח לנו כ-15 דקות להביאו.

[REDACTED]

15.45

15.50 המכונאים עלו על המסלול הראשי. יש להם עוד 2 ק"מ נסיעה
למטוס.

[REDACTED]

15.53

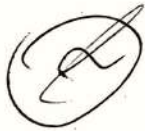
[REDACTED]

15.55

[REDACTED]	16.20
דווח מהתצפית - כל המכונאים והכלים שלהם נמצאים מתחת למטוס.	16.20
דווח מהתצפית - גנדי: הנוער על הכנפיים של המטוס.	16.23
שומעים יריות מן המטוס.	16.23
הוראה לאמבולנסים ולמכונניות כיבוי האש לצאת מיד למטוס.	
רואים אנשים קופצים מהמטוס מהדלת האחורית.	16.24
משה, שמעון, שלמה הילל, אריק דוהרים במכוננית למטוס. הרמטכ"ל ומפקדים אחרים כנ"ל במכוננית שניה.	
משה מוצא את עוזי שמספר לו על הפעולה. אח"כ משוחח עם המחבלת הלא פצועה (מביח לחם), בוחן את שני המחבלים ההרוגים. מוצא את הקברניט לוי ומזמין אותו ואת אשתו לארוחת ערב. חוזר למשרד ומדווח לרוה"מ.	16.30
לפני שעזב את לוד אמר משה לרמטכ"ל שיעשה מסיבת עתונאים, ימסור פרטים - אבל לא אופרטיביים, [REDACTED]	
משה איננו רוצה להשתתף במסיבת העתונאים. [REDACTED]	

9

יר יר 1066021 522
ירושלים 54, 10, 1500 רשמי

אברהם ליבוביץ

שר הביטחון מר משה דיין
משרד הביטחון הקריה
תל אביב

סיעות הכנסת וחבריה ואני בתוכם שולחים ביכותינו לממשלת ישראל ולצה"ל
חייליו ומפקדיו על מבצע ההצלה והחילוץ של החטופים מידי חוטפיהם לאחר
שהחטופים היו במכנת מוות ודאית כל הכבוד לעצה ולגבורה במבצע המרטיט
והמלהיב של הצלח נפשות ושל הרמת קרן ישראל בעולם
ישראל ישעיהו יושב ראש הצנסת

22

לשכת המנהל הכללי

כ"ו אייר תשל"ב
10 מאי 1972

א ש י

אדוני השר,

קבל נא ברכתי והערכתי על אומץ הלב ושיקול הדעת, כושר המנהיגות והדאגה
לאדם, אשר גילית בעת המאבק המזהיר והשקול לשחרור נוסעי סבנה.
מבצע זה יזכה לא רק להערצת העם והעולם, אלא עשוי להוות נקודת מפנה בהגנה
על נתיבי האויר לישראל ועל חופש הטיס הבינלאומי.

מכרחה,
מרדכי בן-ארי

לכבוד
רב אלוף (מיל.) מ. דיין
שר הבטחון
משרד הבטחון
הקריה
חל אביב

(3)

חל-אביב, 10.5.1972

משה יקר -

לא אוכל להביע חשיבות המעשה שעשית אתמול בעזרת
הצבא ובעזרת חבריך. אני בטוח שהעתונות העולמית (מלבד רוסייה)
תפאר ותחלל המעשה הנפלא שנעשה אתמול בלוד על ידיכם - הראשון,
הראשון והמופתי, שנעשה אתמול בישראל ובעולם כולו על ידיך וחבריך.
אין לי כל ספק שכבודה של ישראל תעלה בעולם כאשר לא עלתה אף פעם.
איני בטוח שזה יהיה הסוף למעשי הנבלה והרצח שהמחבלים הערבים
עושים בלי הרף, אבל גם הם ידעו מה ערכו וחכמתו של ישראל.

בהוקרה ובאחכה,

ד. בן-גוריון

לשר הכסחון
משה דיין

7

מיידי

מיידי

1955

מיידי

מיידי

מיידי

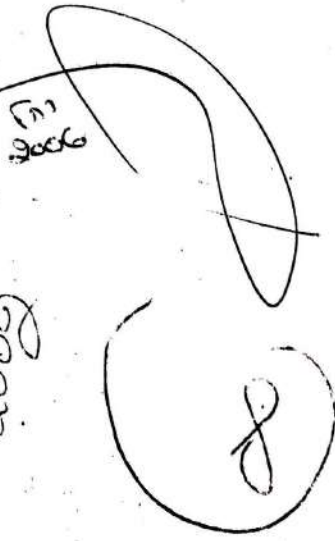
154

מיידי

מיידי

מיידי

(M)

בלמס

מיידי

מאת : חצב

נר: 591/5

מקור: רדיו צות אלעאצפה מקהל מקהיר

תזק: 1930 9.5.72

הנדון: פ ח " ע / שמות חוטפי מטוס " סבנה".

ארגון " ספטמבר השחור" מסר. כי 4 הגיבורים שביצעו את פעולת הגבורה בנמתיית לוד המ:-

ראיד טייס אחמד מוטא עואד.

מלאזם אול עבד אל עזיז אל אטוש.

הלוחמת רימא עיסא.

והלוחמת טריז אסחק הלכה.

(הערה: דווח טלפוניית ב-091933)

סופ ציפ ער 9 1935

נא אשרו + + + + +

591 שושי ב-091944-----

6

הודעה
(ב) אגון
47/4
3
אגון
7

מאת : חצב

נר: 5/5/594

מקור: וידיו עאצפה מקביר

תזק: 9.5.72 1915

הנדון: פ ח יי ע/ הודעה של ארגון יי ספטמבר השחוריי בעקבות שחרור המטוס.

המונינו הפלסטינים, המונינו הערביים,

מארגון יי יד ספטמבר השחורהיי נמסרה לנו ההודעה הבאה:-

ג-031930 מאי 72 הגיע לנמהיית של לוד בפלסטין הכבושה מטוס בואינג 707 השייך לחברת התעופה הבלגית יי סונהיי. המטוס הגיע מבריסל לאחר שקבוצתו של ולין נצאר השתלטה על המטוס. ברגע שנחת המטוס על אחד ממסלולי נמהיית, מסר מפקד המטוס למגדל הפיקוח, כי קבוצה של ארגון יי ספטמבר השחוריי השתלטה על המטוס. כמויכ הודיע מפקד הנבוצה, כי הארגון מבקש לשחרר 100 פדאיימ אסיריימ תוך 10 שעות, ולא- תנוצצ הקבוצה את המטוס על נוסעיו. למגדל הפיקוח נמסרו שמותיהם של אלה שביקשו לשחררם.

זמן קצר לפני תום האולטימטום בא לנמהיית נציג של הצלב האדום הבינייכל וביקש להאריך את האולטימטום. הוא הווייע על נכונות הצלב האדום לתווך בין הפדאיימ ולשלטונות הישראליים לשם ביצוע תנאי הארגון. במשך זמן זה ואחר כך ערכו משה דיין, דוד אלעזר ושמעון פרס מויימ עם הקבוצה שלנו באמצעות ומגדל הפיקוח ורמקולימ. מפקד הקבוצה עמד בתוקפ על ביצוע כל תנאי הארגון. במויימ השתתפו מספר אחראיימ בכיריימ בלגיימ. זמן קצר לפני הצהרימ בקשו נציגי הצללהאדום הבינייכל, לאחר שערכו מספר בקוריימ במטוס, להתיר להכניס מזון ומיימ למטוס וזאת מתוך צפיה שימולאו התנאיימ אותם הציג מפקד הקבוצה. הוויגה על כך הסכמה. בשעה 1630 הגיעו מכוניות המזון למטוס שדלו יתיו נפתחו. כאשר נמסרו תיבות המזון באמצעות המכונית שיוחדה לכך ניצו החייליימ בלבוש פועלימ אלה תוך המטוס והתנגשו עם הקבוצה. מספר אנשימ בקבוצה נהרגו והיתר נפצעו. כמויכ נהרגו ונפצעו מספר מחייליי האויב.